

BETÆNKNING

afgivet af

Finansudvalget

vedrørende

Forslag til Finanslov for 2011

Afgivet til lovforslagets 2. behandling

Finansudvalget har under behandlingen bestået af:

Inatsisartutmedlem Naaja Nathanielsen (Inuit Ataqatigiit), formand

Inatsisartutmedlem Niels Thomsen (Demokraterne), næstformand

Inatsisartutmedlem Per Berthelsen (Siumut)

Inatsisartutmedlem Aqqaluaq Egede (Inuit Ataqatigiit)

Inatsisartutmedlem Finn Karlsen (Siumut)

Indhold:

1. Indledning.....	4
1.1 Finanslovsforslagets opbygning og de bevillingsmæssige regler.....	5
1.2 Inatsisartuts nye forretningsorden.....	5
1.3. Finanslovsforslaget for 2011.....	6
1.3.1 Det økonomiske holdbarhedsproblem	6
1.3.2 Ændringsforslag	7
1.3.3 Finansudvalgets stillingtagen – generelt	8
1.3.4 Generelle bemærkninger til enkelte emneområder.....	8
1.3.5 Færdiggørelsen af den endelige finanslov for 2011 og forberedelse af FFL12.....	13
2. Finansudvalgets specifikke spørgsmål/bemærkninger - opdelt på områder.....	14
2.1. Aktivitetsområde 10-12 Formanden for Naalakkersuisut.....	14
2.2. Aktivitetsområde 20-24 Naalakkersuisutmedlemmet for Finanser.....	16
2.3. Aktivitetsområde 30 Naalakkersuisutmedlemmet for Sociale Anliggender.....	23
2.4. Aktivitetsområde 34 Naalakkersuisutmedlemmet for Sundhed.....	25
2.5. Aktivitetsområde 40 Naalakkersuisutmedlemmet for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke.....	30
2.6. Aktivitetsområde 50-51 Naalakkersuisutmedlemmet for Fiskeri, Fangst og Landbrug.....	37
2.7. Aktivitetsområde 62-66 Naalakkersuisutmedlemmet for Erhverv og Råstoffer.....	40
2.8. Aktivitetsområde 70-73 Naalakkersuisutmedlemmet for Boliger, Infrastruktur og Trafik ...	42
2.9. Aktivitetsområde 77 Naalakkersuisutmedlemmet for Indenrigsanliggender.....	45
2.10. Aktivitetsområde 80-89 Naalakkersuisutmedlemmet for Boliger, Infrastruktur og Trafik.	47
3. Ændringsforslag til bevillinger.....	53
3.1. Tema 1 – Tekniske ændringer.....	53
3.2. Tema 2 – Budgetneutrale ændringer.....	54
3.3. Tema 3 – Nye indtægtsskøn og nye skøn for lovbundne udgifter.....	55
3.4. Tema 4 – Merudgifter.....	55
3.5. Tema 5 – Udmøntning af hovedkonto 40.01.99 Budgetregulering.....	56
3.6. Tema 6 – Udmøntning af reservede midler.....	57
3.7. Tema 7 – Besparelser på drift.....	57
3.8. Tema 8 – Udmøntning af administrative besparelser	58
3.9. Tema 9 – Annullerede indtægter.....	59
3.10. Tema 10 – Omrokinger på uddannelse.....	59
3.11. Tema 11 – Sammenlægning af hovedkonti.....	59
4. Ændringsforslag til tekstanmærkninger.....	60
5. Henstillinger fra Finansudvalget	60
6. Indstillinger fra Finansudvalget	61

Bilagsoversigt:

- A. Finansudvalgets spørgsmål af 16. september 2010 til Naalakkersuisut.
- B. Naalakkersuisuts besvarelse af 13. oktober 2010 på Finansudvalgets spørgsmål, jfr. bilag A, samt korrektion af 15. oktober 2010 af besvarelsen af spg. 7.6f.
- C. Samrådsindkaldelse af 17. oktober 2010 af Naalakkersuisutmedlemmet for Finanser samt tilhørende samrådsnotat.
- D. Samrådsindkaldelse af 19. oktober 2010 af Naalakkersuisutmedlemmet for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke samt tilhørende samrådsnotat.
- E. Samrådsindkaldelse af 19. oktober 2010 af Naalakkersuisutmedlemmet for Boliger, Infrastruktur og Trafik samt tilhørende samrådsnotat.
- F. Naalakkersuisuts ændringsforslag af 27. oktober 2010 til bevillinger. (Ændringsforslag nr. 1-180).
- G. Naalakkersuisuts ændringsforslag af 27. oktober 2010 til tekstanmærkninger (Ændringsforslag nr. 181-210).
- H. Skrivelse af 13. oktober 2010 fra Miljø- og Fredningsudvalget vedr. miljø- og naturaspekter i FFL11 samt svar af 26. oktober 2010 fra Naalakkersuisut.
- I. Kopi af samrådsnotat fra Fiskeri, Fangst og Landbrugsudvalget.
- J. Skrivelse 22. oktober 2010 om godkendelse af taktiske mål og nedsættelse af fast følgegruppe i forhold til den regionale udviklingsstrategi.

1. Indledning

Inatsisartuts 1. behandling af Forslag til Finanslov for 2011 fandt sted den 22. september 2010. Forslaget blev henvist til behandling i Finansudvalget. Udvalget afgiver hermed betænkning til Inatsisartuts 2. behandling af finanslovsforslaget.

Finansudvalget har gennemgået finanslovsforslaget på et budgetseminar, der blev afholdt 23.-27. august 2010 i Nuuk.

Finansudvalget har på baggrund af sin gennemgang og behandling af finanslovsforslaget fremsendt en række spørgsmål og kommentarer ved brev af 16. september 2010 til Naalakkersuisut. Udvalget anmodede om svar senest mandag den 4. oktober 2010. Naalakkersuisuts besvarelse blev imidlertid først fremsendt onsdag den 13. oktober 2010.

Fremsættelsen af ændringsforslag har ligeledes været meget forsinket i dette års finanslovsproces. Ændringsforslagene blev oprindeligt lovet fremsendt til Finansudvalget *senest* fredag den 15. oktober. Udvalget har imidlertid først modtaget dem onsdag den 27. oktober 2010 kl. 17.00.

Den sene besvarelse af Udvalgets spørgsmål og den sene fremsættelse af ændringsforslag har forsinket Finansudvalgets og dermed Inatsisartuts arbejde. Udvalget har således været nødsaget til at anmode Inatsisartuts Formandskab om at udskyde både 2. og 3. behandlingen af finanslovsforslaget med henblik på at sikre den fornødne tid til en forsvarlig behandling af forslaget og det tilhørende materiale. Der synes derfor at være et klart behov for, at Naalakkersuisut ved forberedelsen af finanslovsforslaget for 2012 tilsikrer en mere hensigtsmæssig politisk og administrativ koordinering af finanslovsprocessen.

Finansudvalget lægger stor vægt på, at Inatsisartuts fagudvalg aktivt bidrager til vurderingen af de årlige finanslovsforslag. Udvalget har på denne baggrund sendt såvel sine indledende spørgsmål til Naalakkersuisut som Naalakkersuisuts besvarelser som kopi til fagudvalgene. Enkelte af fagudvalgene har taget positivt imod denne mulighed for at vurdere det fremsatte finanslovsforslag. Fagudvalgene er på denne baggrund fremkommet med enkelte nyttige oplysninger til Finansudvalgets og Inatsisartuts brug. På baggrund af de fremkomne tilbagemeldinger fra fagudvalgene vil Finansudvalget overveje, om der er behov for fremover at foretage ændringer i denne høringsproces.

Finansudvalget har benyttet lejligheden til at gøre fagudvalgene opmærksom på, at lovgrundlaget på bevillingsområdet fremgår af Landstingslov om Grønlands Hjemmestyres budget (Budgetloven), Landstingslov om Landstinget og Landsstyret samt af Budgetregulativ 2008, som er udstedt af det daværende Landsstyremedlem for Finanser. Samlet set finder Finansudvalget, at inddragelsen af fagudvalgene i finanslovsprocessen er egnet til at styrke Inatsisartuts kendskab til, viden om og indflydelse på den finanslov, der vedtages. Det er positivt, såfremt Inatsisartuts udvalg ved behandlingen af finanslovsforslaget bidrager til at foretage visse ændringer og justeringer i det forslag, Naalakkersuisut har fremsat, således at det i højere grad er *Inatsisartuts* finanslov.

Opgavefordelingen er som bekendt den, at Naalakkersuisut fremsætter lovforslaget, men Inatsisartut skal foretage en nøje behandling af det og herunder sikre, at der gennemføres de ændringer, som Inatsisartut ønsker.

1.1 Finanslovsforslagets opbygning og de bevillingsmæssige regler

Finanslovsforslagets opbygning er i hovedtræk fastlagt i Budgetlovens kapitel 2 og 3. Det fremgår af de heri anførte bestemmelser, at finanslovsforslaget i lighed med andre lovforslag består af en lovtekst med bemærkninger.

Lovteksten omfatter bevillingsoversigten i forslagets *Bilag 1* og tekstanmærkningerne i forslagets *Bilag 2*.

Bemærkningerne består af bemærkningerne til tekstanmærkningerne, resultatoversigterne og hovedkontooversigten samt budgetbidragene.

For nærmere beskrivelse af kravene til bemærkningernes udformning henvises til de anførte kapitler i Budgetloven. Om budgetbidragene skal dog bemærkes, at disse indeholder de nærmere forudsætninger for bevillingerne på de enkelte hovedkonti. For tekstanmærkningerne skal det særligt bemærkes, at disse qua deres karakter af lovtekst giver mulighed for at foretage ændringer eller tilføjelser til øvrig Inatsisartutlovgivning.

Finanslovsforslaget adskiller sig således fra andre lovforslag bl.a. på den vis, at der kan fremsættes ændringsforslag til udformningen af budgetbidragene, på trods af, at disse som nævnt har karakter af bemærkninger til lovteksten. Der kan dog ikke stilles særskilte ændringsforslag til øvrige dele af bemærkningerne, såsom til *bemærkningerne* til tekstanmærkningerne.

Udvalget skal i øvrigt henvise til sin betænkning til Forslag til Tillægsbevillingslov for 2009, som blev behandlet på Inatsisartuts forårssamling 2010. I betænkningen til Tillægsbevillingsloven gennemgås de bevillingsmæssige regler nærmere med henblik at give medlemmerne af Inatsisartut en enkel mulighed for at sætte sig ind i dette yderst vigtige område.

1.2 Inatsisartuts nye forretningsorden

På Inatsisartuts efterårssamling 2010 påregnes Inatsisartut at vedtage en ny forretningsorden. Det anses, at den nye forretningsorden bl.a. vil styrke rammerne for Finansudvalgets arbejde i fh.t. finanslovsprocessen.

Jfr. § 7, stk. 2, i den nye forretningsorden vil Finansudvalget således fremover blive nedsat på hhv. den konstituerende samling og på Inatsisartuts *forårssamling*. Hermed undgås det, at Udvalgets sammensætning bliver ændret midt i den finanslovsproces, som Udvalget typisk indleder ved afholdelse af sit budgetseminar medio august.

Finansudvalget finder anledning til at takke Inatsisartuts Formandskab, som foranlediget af Finansudvalgets betænkning til 2. behandlingen af sidste års finanslovsforslag, har taget initiativet til denne ændring.

1.3. Finanslovsforslaget for 2011

1.3.1 *Det økonomiske holdbarhedsproblem*

Princippet om samlet prioritering er bærende for tilrettelæggelsen af vores økonomi. Hvis vi skal tilrettelægge vores økonomi på en måde, så vi kan bevare overblikket og holde en udgiftsstyring, der er afpasset til samfundets økonomiske formåen, må vi nødvendigvis fastholde dette princip.

Øger man niveauet for driftsudgifterne er det meget vanskeligt senere at nedsætte dem igen - det kræver omprioritering, og det vil gribe mærkbart ind i menneskers hverdag. Og der vil altid være interessegrupper, der taler mod nedbringelse af driftsudgifterne på netop deres område.

Erfaringsmæssigt ved vi, hvor svært det er at beskære tilskudsordninger og nedbringe administrationsomkostninger. Blot det at undgå stigning i driftsudgifterne er en udfordring.

Det er derfor af afgørende betydning, at Naalakkersuisut og Inatsisartut altid overvejer det meget grundigt, inden der træffes beslutning om at øge driftsudgifterne ud over det niveau, som er forudsat på finansloven.

Dette gælder ikke mindst i disse år, hvor det bredt erkendes, at Grønland i lighed med en række øvrige lande i den vestlige verden står over for et langsigtet økonomisk holdbarhedsproblem. Med et langsigtet holdbarhedsproblem forstås i denne sammenhæng, at der på langt sigt ikke er den nødvendige balance mellem de offentlige indtægter og udgifter. Når der ikke er sådan en balance, vil landskassens nettogæld udgøre en stigende andel af BNP.¹

Den ændrede befolkningssammensætning i løbet af de kommende år vil således medføre stigende udgifter til ældrepleje og sundhedsvæsen kombineret med faldende skatteindtægter. De store årgange, som blev født i slutningen af 1950'erne og frem til midten af 1960'erne, vil medføre en kraftig stigning i andelen af pensionister i løbet af de kommende år. Mellemskikken af erhvervsaktive vil til gengæld blive forholdsvis mindre. Det betyder samlet, at andelen af personer i arbejdsstyrken i fh.t. antallet af pensionister, børn og unge, vil falde væsentligt fra omkring 2020. Hermed vil der opstå et pres på de offentlige udgifter.

I forarbejderne til Skatte- og Velfærdskommissionens arbejde er det anslået, at denne problematik vil kunne føre til en stigning i de offentlige udgifter på 8-9 procent af BNP på langt sigt.² Det er her væsentligt at bemærke, at økonomisk vækst ikke i sig selv kan løse holdbarhedsproblemet, idet økonomisk vækst og øgede offentlige udgifter erfaringsmæssigt følges ad. Det er ligeledes væsentligt at bemærke, at holdbarhedsproblemet bliver vanskeligere at løse, jo længere man venter.

Der er derfor umiddelbart kun 3 mulige løsninger på dette holdbarhedsproblem: Højere skatter og afgifter, besparelser på den offentlige service og på overførselsindkomster eller strukturreformer,

---

¹ Det er i denne sammenhæng af mindre betydning, om gælden optages via landskassen eller via de selvstyrejede virksomheder, idet opbygningen af nettogæld i selskaberne i realiteten udgør en eventualforpligtelse for Selvstyret. BNP udgjorde i 2007 11,1 mia. kr.

² Oplæg om Finanspolitisk holdbarhed i Grønland af 12. marts 2010.

som øger befolkningens selvfinansiering. Det må forventes, at den siddende skatte- og velfærdskommissions anbefalinger vil tage udgangspunkt i en eller flere af disse løsninger.

Den let kontraktive finanspolitik, der i det foreliggende finanslovsforslag lægges op til for 2011, *kan* vel principielt ses som et udtryk for en anerkendelse af ovenstående problemstilling. I fh.t. det finansielle holdbarhedsproblem må finanspolitikken imidlertid vurderes over en årrække, og her *kan* det være et problem, at det i flere år har vist sig vanskeligt, at styre finanslovens underskud i budgetoverslagsårene. Der er således en uheldig tendens til, at besparelser, som indprioriteres i finanslovens budgetoverslagsår, ikke realiseres, når det endelig kommer til stykket. Hermed svækkes finansloven som styringsinstrument, hvilket Finansudvalget principielt må advare imod.

Der henvises i øvrigt til Grønlands Statistiks befolkningsfremskrivning, om hvilken der er vedlagt supplerende oplysninger som et underbilag til betænkningens bilag C.

Der henvises herudover til den samtidig med nærværende betænkning forventede rapport fra Grønlands Økonomiske Råd (GØR). Finansudvalget har modtaget en præsentation af rapportens konklusioner. Udvalget vil efter behov vende tilbage til denne i tillægsbetænkningen til 3. behandlingen. Følgende kan dog her kort gengives fra GØR's præsentation:

- Grønland har haft negativ økonomisk vækst i 2009.
- Der forventes 0-vækst i 2010 og en beskeden vækst på 1 % i 2011.
- Samfundets samlede gæld er steget med 3 milliarder kroner i løbet af de sidste 5 år.
- Produktivitetstigninger i fiskeriet forudsætter, at der sker en afgang af personer fra erhvervet, da den biologiske masse ikke kan forventes at vokse.
- Der bør satses massivt på uddannelse, og der skal større fokus på ressourcestyringen i folkeskolen.
- Der er ikke økonomisk råderum til store underskud på finanslovene fremover. Frem til 2035 vil de offentlige udgifter blive drevet i vejret af demografiske grunde. Samtidig vil indtægterne falde. Hvis standarden for offentlig service samtidig skal holdes fast på 2010-niveau, svarer det til, at der skal ske budgetforbedringer med lidt under 1 milliard kroner årligt fra og med 2011.
- Problemerne er massive. Det er derfor nødvendigt, at der lægges en overordnet plan.

1.3.2 Ændringsforslag

På baggrund af Inatsisartuts førstebehandling af finanslovsforslaget har Naalakkersuisut onsdag den 27. oktober 2010 kl. 17.00 fremsendt 210 ændringsforslag på dansk og grønlandsk til Finansudvalget.

Der er ændringsforslag til såvel *bevillinger* som til *tekstanmærkninger*. Ændringsforslagene er vedlagt betænkningen som bilag F og G.

Finansudvalgets indstillinger til Naalakkersuisuts ændringsforslag fremgår af afsnittene 3 og 4 i nærværende betænkning.

Naalakkersuisuts samlede ændringsforslag til Inatsisartuts 2. behandling af finanslovsforslaget for 2011 vil i 2011 forringe det budgetterede Drifts-, Anlægs- og Udlånsresultat, DAU-saldoen, med 49.500.000 kr. De samlede økonomiske virkninger af ændringsforslagene fremgår af nedenstående tabel.

Naalakkersuisut	FFL 2011	BO 2012	BO 2013	BO 2014
		(Mio. kr.)	(Mio. kr.)	(Mio. kr.)
DAU – Oprindeligt forslag	212.100.000	219	106,6	-70,8
DA – oprindeligt forslag	-1.000.000	-5,2	-38,9	-54,7
DAU – ændring via ændringsforslag	49.457.000	28,3	32,2	37,2
Ny DAU	261.557.000	247,3	138,8	-33,6
Ny DA	48.400.000	23,1	-6,7	-17,5

Finanslovens resultat vil således være et **DAU-underskud** i 2011 på **261,6 mio. kr.** Renset for landskassens nettoudlån vil resultatet blive et **DA-underskud** på **48,4 mio. kr.** i 2011.

Finansudvalgets indstillinger til Naalakkersuisuts ændringsforslag vil forringe DAU-resultatet med 8.023.000 kr. i 2011 og med 8,0 mio. kr. i hvert af budgetoverslagsårene.

Det vil medføre følgende resultat ved 2. behandlingen:

Finansudvalget	FFL 2011	BO 2012	BO 2013	BO 2014
		(Mio. kr.)	(Mio. kr.)	(Mio. kr.)
Ny DAU – Finansudvalget	269.580.000	255,3	146,8	-25,6
Ny DA – Finansudvalget	56.423.000	31,1	1,3	-9,5

Finanslovens resultat vil således være et **DAU-underskud** i 2011 på **269,6 mio. kr.** Renset for landskassens nettoudlån vil resultatet blive et **DA-underskud** på **56,4 mio. kr.** i 2011.

1.3.3 Finansudvalgets stillingtagen – generelt

Finansudvalget kan på nuværende tidspunkt ikke tilkendegive hverken tilslutning eller afstandtagen til Naalakkersuisuts forslag til Finanslov for 2011. Udvalget vil fremkomme med en endelig indstilling til selve finanslovsforslaget i Udvalgets tillægsbetænkning til 3. behandlingen.

Finansudvalget kan dog tilslutte sig langt de fleste af de ændringsforslag, som Naalakkersuisut har fremsendt til Finansudvalget. De forslag, Finansudvalget ikke er enig i, eller forslag, som synes at mangle jfr. tidligere oplysninger fra Naalakkersuisut, vil blive omtalt senere i betænkningen.

1.3.4 Generelle bemærkninger til enkelte emneområder

I dette afsnit gengives kort en række mere overordnede bemærkninger til en række politikområder. For udvalgets mere detaljerede bemærkninger henvises til betænkningens afsnit 2 og tilhørende underafsnit. F.s.v. angår Udenrigs- og Indenrigsområdet henvises ligeledes til betænkningens afsnit 2.

Finans- og Skatteområdet

Naalakkersuisut har skønnet finanslovsforslaget for 2011 til at være svagt kontraktivt fra 2010-2011, hvilket af Naalakkersuisut er anset som i harmoni med behovet for en stram styring af de offentlige finanser på både kort og langt sigt. Der forventes optaget udlandslån på op til 250 mio. kr. i 2010 og yderligere op mod 600 mio. kr. i 2011. Optagelsen og anvendelsen af disse udlandslån må dog ske med stor omtanke, således at der på intet tidspunkt kan stilles spørgsmålstegn ved selvstyrets kreditværdighed. Dét forudsætter, at udlandslånene ikke anvendes til finansiering af løbende og nye driftsudgifter, men derimod til investeringer, f.eks. i vandkraftværker, som på sigt kan lette det offentliges udgiftspres.

Naalakkersuisut har i år lagt stor vægt på at nå et bestemt resultat på finanslovens bundlinje. Idet Finansudvalget skal udtrykke sin støtte til enhver bestræbelse for at sikre en økonomisk ansvarlig finanslov, må Udvalget dog også advare imod, at man *for* ensidigt fokuserer på at nå et bestemt resultat – uanset konsekvenserne heraf. Hensynet til at fremme udviklingen af en selv bærende økonomi skal således også varetages.

På skatte- og afgiftsområdet har Udvalget fundet anledning til væsentlig uro over de stigende restancer til det offentlige. Naalakkersuisut har på udvalgets opfordring tilkendegivet, at der på FM11 fremsættes et lovforslag om obligatorisk tilmelding til PBS, hvilket Udvalget anser som egnet til at forebygge opbygningen af yderligere restancer. Udvalget ser dog primært en holdningsændring hos den betalingsdygtige del af befolkningen som det bedste middel til en egentlig nedbringelse af restancemassen.

Udvalget har herudover anbefalet, at det af både folkesundhedsmæssige og provenumæssige årsager undersøges, om der kan lægges en importafgift på energidrikke, som ikke indeholder hverken ethanol eller kulsyre. Naalakkersuisut har foreløbigt skønnet, at en sådan afgift vil kunne indbringe 5 mio. kr. årligt til landskassen.

Familieområdet

Familieområdet blev tilført midler i 2010 m.h.p. igangsættelse af forskellige initiativer, særligt på børne- og ungeområdet. Disse initiativer videreføres i 2011.

Udlægningen af institutioner til kommunerne er blevet forsinket. Foreløbig forventes handicapområdet udlagt dog pr. 1. januar 2011. Det er derudover forventeligt, at der vil ske en etapevis udlægning af PPR i løbet af 2011, idet Kommuneqarfik Sermersooq og Qeqqata Kommunian har erklæret sig klar til at overtage området, mens de øvrige kommuner endnu ikke ser sig klar til det.

Som noget nyt foreslås der i finanslovsforslagets anlægsafsnit afsat midler til opførelse af et spædbarnshjem i 2011. Herudover forventes et udslysningshjem for unge påbegyndt opført i 2012.

Sundhedsområdet

Sundhedsvæsenet er plaget af et alvorligt udgiftspres, som alene kan forventes at blive forstærket som følge af den demografiske udvikling. Der er forhåbninger om, at den nye regionsstruktur vil frigøre læger fra vagttjeneste til aktivt klinisk arbejde og i øvrigt lette rekrutteringen af fastansatte læger, hvorved udgiftspreset muligvis kan begrænses; men næppe fjernes. Hvorvidt dette er realistisk, lader sig endnu ikke afgøre med nogen grad af sikkerhed.

Ventelisterne til behandling synes at være stagneret – om end på et højt niveau. Der synes ikke at være udsigt til, at ventelisterne vil kunne blive nedbragt nævneværdigt, med mindre bevillingerne øges væsentligt.

Deloitte har i sin rapport ”*Udfordringer for Fremtiden*” fundet anledning til at kritisere såvel budgettering som økonomistyring indenfor centrale dele af Sundhedsvæsenet. Sundhedsvæsenet har ifølge det oplyste søgt at imødekomme Deloitte's kritik ved en forbedret budgettering, men Naalakkersuisut har dog måttet erkende, at budgetteringen endnu ikke kan anses som fuldt ud realistisk. Der må derfor konstateres risiko for bevillingsoverskridelser i 2011, hvilket principielt må anses som utilfredsstillende.

Finansudvalget har godkendt, at Naalakkersuisut entrerer med en entreprenør om opførelsen af et nyt patienthjem i København til afløsning af det eksisterende patienthjem i Brønshøj. Det nye patienthjem vil ligge omkring 500 meter fra Rigshospitalet, og det vil få en kapacitet på over det dobbelte af det nuværende patienthjem. Det nye patienthjem vil øge Sundhedsvæsenets driftsudgifter med omkring 7,3 mio. kr. i 2012 og derefter med 6,3 mio. kr. årligt.

Miljøområdet

På miljøområdet bemærkes særligt den delvise igangsætning af affaldshandlingsplanen. Der er enighed imellem Finansudvalget og Naalakkersuisut om, at prioritering af midler til implementering af de resterende dele af affaldshandlingsplanen skal have meget høj prioritet i forhold til andre nye initiativer i de kommende års finanslove.

Uddannelsesområdet

Finanslovsforslaget for 2010 fastholder det meget væsentlige fokus på uddannelse, som Inatsisartut lagde det økonomiske grundlag for med vedtagelsen af FL2006. Formålet med uddannelsesindsatsen er som bekendt, at få uddannet en del af de ca. 26.000 personer, der i dag ikke har hverken en kompetencegivende uddannelse eller kvalifikationer samt at øge andelen af hver ungdomsårgang, som tager en kompetencegivende uddannelse. Målet er, at 2/3 af en ungdomsårgang i 2020 forlader uddannelsessystemet med en kompetencegivende uddannelse.

Satsningen på uddannelse er helt nødvendig, men det er samtidig nødvendigt, at der sættes fokus på, at de afsatte midler går til uddannelse og ikke til opbygning af yderligere administration i Grønlands Selvstyre. Derudover bør der fortsat være kritisk fokus på bevillingsstyringen og resultaterne indenfor området. Finansudvalget erfarede sidste år, at ikke mindre end 58 procent af ungdomsårgang 1991 og 1992 endnu ikke var kommet i gang med nogen form for uddannelse efter at have afsluttet folkeskolen i 2008. Her ét år senere er andelen af nævnte årgange, som er under uddannelse, blot steget med 1 procent, således at 57 procent af årgangene endnu ikke er gået i gang med en uddannelse. Dette er fortsat ikke godt nok.

Fiskeri og fangst

På fiskeri- og fangstområdet præges billedet særligt af, at Fiskeriloven atter engang er blevet forsinket. Derudover har Naalakkersuisutområdet for Fiskeri, Fangst og Landbrug – i lighed med andre Naalakkersuisutområder – valgt at sammenlægge Fiskeristyrelsen og Departementet, således at organisationen på området atter er enstregen.

Finansudvalget har derudover modtaget flere interessante oplysninger vedrørende bl.a. strukturtilpasningen i fiskeriet og tildeling af fiskerilicenser til mindreårige.

Kulturområdet

På kulturområdet bemærkes særligt, at der påregnes anvendt midler til implementering af en teaterlov. Dette vil medføre øgede driftsudgifter for Landskassen på 3,7 mio. kr. i 2011, 5,8 mio. kr. i hhv. 2012 og 2013, og 7,0 mio. kr. hvert af de følgende år.

KNR's digitalisering må konstateres at være mislykket, idet stationen sidder tilbage med et produktionssystem, som er ustabil, vanskeligt at betjene og grundlæggende uegnet til det ønskede formål. Systemet, som i maj 2007 kostede 13 mio. kr. at anskaffe, har ikke medført en effektivisering af TV-produktionen, og det må forudses, at det indenfor få år må afskrives som tab. Da KNR er en selvejende institution må ansvaret for denne fejlposition i første omgang placeres hos stationens direktion og bestyrelse. Dette ændrer imidlertid ikke på, at det kan blive nødvendigt at tilføre stationen midler til et nyt system i løbet af en forholdsvis kort årrække.

Arbejdsmarked og erhverv

Den endelige beslutning om Grønlands engagement i aluminiumsprojektet er endnu engang blevet udsat med et år. Det forventes nu, at Inatsisartut tager endelig beslutning om at involvere sig i projektet på EM2011. Ved samme lejlighed skal der tages endelig beslutning om en ejerskabsmodel. Der er dog også en risiko for, at projektet må opgives. Det vil medføre, at de afholdte midler i det mindste foreløbigt må afskrives som tab. Såfremt projektet gennemføres, vil det blive nødvendigt at øremærke ganske store beløb til opførelsen af en ny bydel i Maniitsoq i kommende finanslove. Det er endnu ukendt, om projektet vil være tilstrækkelig rentabelt til at forrente denne investering.

Naalakkersuisut udmeldte sidste år, at der ønskes udarbejdet en regional udviklingsstrategi, som skal afdække hver enkelt regions særskilte potentialer og komme med konkrete anbefalinger. Ansvar for arbejdet er i efteråret flyttet til Formandens departement, hvorefter der påregnes en redegørelse om strategien til FM 2011.

Selvstyrets selskaber

Finansudvalget konstaterer, at flere af de offentligt ejede aktieselskaber agerer som monopoler, hvilket medfører en risiko for suboptimal drift, og begrænser selskabernes evne til at udbetale udbytte til ejeren. Dette synes understreget ved, at en ekstern professionel konsulent for nyligt har afdækket muligheden for at implementere besparelser og effektiviseringer til en samlet værdi af 30 mio. kr. årligt i Royal Arctic Line A/S (RAL) – uden at selskabets service overfor borgerne berøres nævneværdigt. Det kan med rimelighed anføres, at vi dermed som samfund har betalt 30 mio. kr. for meget for RAL's ydelser hvert år. Det kan slet ikke afvises, at der ligger lignende besparelser- og effektiviseringspotentialer og venter i flere andre offentlige ejede aktieselskaber; såsom f.eks. Tele Greenland A/S og KNI A/S. Dette bør Naalakkersuisut snarest afdække.

Der er opbygget en ret omfattende gæld i de helt eller delvist selvstyrejede aktieselskaber. Vægtet med ejerandelen udgør denne gæld pr. seneste regnskabsår 5½ mia. kr. Det er nødvendigt, at Naalakkersuisut jfr. særligt kapitalindskuddene til Royal Greenland A/S i 2001 og 2009 fortsat har skarp fokus på, at selskaberne ikke opbygger gæld, som de efterfølgende ikke kan afdrage.

Finansudvalget har endelig fundet anledning til at glæde sig over, at Naalakkersuisut pr. førstkomende generalforsamlinger i samtlige offentligt ejede aktieselskaber vil pålægge bestyrelserne at implementere eksterne bestyrelsevalueringer. Dette tiltag anses yderst egnet til at sikre en løbende professionalisering og optimering af bestyrelsesarbejdet, hvorved f.eks. risikoen for at selskaberne kaster sig ud i økonomisk uoverstigelige engagementer, såsom f.eks. større materielindkøb eller uovervejede forretningsområder, påregnes reduceret.

Boligområdet samt anlægsområdet generelt

På boligområdet lægges der i FFL11 op til en delvis fortsættelse af den hidtidige bygge- og boligpolitik. Et væsentligt element i Naalakkersuisuts boligpolitik er således fortsat, at de befolkningsgrupper, der har mulighed herfor, selv i højere grad skal påtage sig ansvar for boligforsyning og boligomkostninger. Dog har Naalakkersuisut i år valgt at fokusere yderligere på erstatningsbyggeri, ikke mindst i Nuuk. Med erstatningsbyggeri søges der på en gang gennemført en fornyelse af boligmassen og en forøgelse af antallet af boliger.

Finansudvalget støtter overordnet bestræbelserne på at gennemføre en fornyelse af boligmassen. Udvalget mener imidlertid ikke, at det er holdbart, såfremt planerne medfører, at bygningsvedligehold nedprioriteres i væsentligt omfang. Det vil således ikke være holdbart, såfremt alle vedligeholdelsesarbejder på f.eks. en etageejendom ophører, blot fordi ejendommen er udset til sanering otte år senere. Derudover bør der fortsat ske en løbende vedligeholdelse af offentlige bygninger over hele landet.

Trafikområdet

På trafikområdet er der ikke lagt op til ændringer i fh.t. det eksisterende en-strengede trafiktilskudssystem, der indførtes pr. 1. januar 2006. Naalakkersuisut har dog nedsat en transportkommission, som forventes at fremlægge forslag til trafikinvesteringer ud fra en helhedsorienteret tilgang. Der kan næppe forventes afsat midler til større trafikanlægsinvesteringer indtil kommissionen har afsluttet sit arbejde.

Afslutning

Afsluttende skal Finansudvalget påminde Naalakkersuisut om, at der i slutningen af 2010 ikke igen bør søges udmøntning af reservebeløb på konkrete projekter til passiv henlæggelse i Anlægs- og renoveringsfonden. Udvalget fandt anledning til at kritisere sådanne ansøgninger i slutningen af 2009 og ønsker ikke at skulle gentage denne kritik i slutningen af 2010. Udvalget skal i denne forbindelse bemærke, at sidste møde i Finansudvalget i 2010 afholdes den 15. december 2010. Det vil derfor ikke være muligt for Udvalget, at behandle yderligere bevillingsansøgninger i 2010 efter denne dato.

1.3.5 Færdiggørelsen af den endelige finanslov for 2011 og forberedelse af FFL12.

Det er flere steder i betænkningen anført, at Finansudvalget tilkendegiver sin tilslutning til, at konkrete oplysninger medtages eller ændres i den endelige finanslov for 2011 eller i finanslovsforslaget for 2012. Finansudvalget fremkommer med sådanne anmodninger i de tilfælde, hvor det f.eks. skønnes, at en teknisk tilretning af finanslovsforslaget ikke kræver et formelt ændringsforslag, eller hvor den ønskede tilretning ikke umiddelbart er mulig grundet manglende datagrundlag.

Det er naturligvis Finansudvalgets forventning, at disse tilkendegivelser uden videre tages til efterretning af Naalakkersuisut, og at de ønskede tilpasninger af finansloven og det kommende finanslovsforslag sker som ønsket. Såfremt Naalakkersuisut mod forventning ikke anser den ønskede ændring som mulig eller hensigtsmæssig forventer Udvalget at modtage en klar tilkendegivelse herpå i Naalakkersuisuts svarnotat. Såfremt Naalakkersuisut ikke fremkommer med en tilbagemelding, anses dette af Inatsisartut, og herunder af Finansudvalget, som Naalakkersuisuts stiltiende og bindende accept af Udvalgets tilkendegivelser.

Udvalget skal ligeledes **henstille**, at Finansudvalgets betænkning rutinemæssigt inddrages i Naalakkersuisutområdernes budgetforberedelse til FFL12, således at udvalget ikke nødsages til at påpege de samme indlysende tekniske mangler ved finanslovsforslaget år efter år. Udvalget skal i denne forbindelse udtrykke sit ønske om, at der ligeledes fokuseres på koordineringen af finanslovsudarbejdelsen, således at der så vidt muligt anvendes en ensartet terminologi og udtryksform overalt i forslaget. Idet dette års finanslovsforslag er præget af en del tekniske fejl og mangler – ikke mindst i den grønlandske udgave – finder Finansudvalgets endelig anledning til at påpege, at næste års finanslovsforslag bør gennemgå en almindelig korrekturlæsning inden offentliggørelsen.

Afsluttende finder Finansudvalget særligt anledning til at påpege, at dette års finanslovsproces har været præget af en **helt utilstedelig** mangel på koordinering imellem Naalakkersuisutområderne.³ Denne mangel på koordinering har f.eks. manifesteret sig i Naalakkersuisuts besvarelse af Finansudvalgets spørgsmål vedrørende de forventede besparelser ved nedlæggelsen af Pilersuiffik. Finansudvalget har modtaget besvarelsen af dette spørgsmål underskrevet af Naalakkersuisutmedlemmet for Finansier, som på et samråd imidlertid efterfølgende måtte erkende overfor Finansudvalget, at han som Naalakkersuisutmedlem ikke kunne stå inde for besvarelsens indhold, som måtte anses som åbenbart fejlagtigt. Den fejlagtige besvarelse var angiveligt udarbejdet af Naalakkersuisutområdet for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke, hvorefter den af Naalakkersuisutområdet for Finansier kritikløst var indarbejdet i en skrivelse til Finansudvalget.

Det følger af det politiske ministeransvar, jfr. § 3 i Landstingslov nr. 6 af 13. maj 1993 om Landsstyremedlemmers ansvarlighed, at ethvert medlem af Naalakkersuisut har ansvaret for de afgørelser, som medlemmet har truffet vedrørende sine sagsområder. Det følger herudover af § 6, stk. 2, at et Naalakkersuisutmedlem også kan gøres politisk ansvarligt for at viderebringe urigtige eller fejlagtige oplysninger til Inatsisartut, herunder til Finansudvalget.

Udvalget ønsker med denne henvisning til den såkaldte ministeransvarlighedslov ikke at antyde, at et eller flere Naalakkersuisutmedlemmer har begået lovbrud. Men Udvalget ønsker at gøre særligt

³ Udvalget er bekendt med en tilsvarende alvorlig problemstilling i regi af Revisionsudvalget.

Naalakkersuisutmedlemmet for Finanser helt klart, at Naalakkersuisutmedlemmet ikke kan unddrage sig et politisk og juridisk ansvar for åbenbart urigtige eller vildledende oplysninger, som Naalakkersuisutmedlemmet viderebringer til Finansudvalget, blot ved at henvise til, at kilden til disse oplysninger findes indenfor andre Naalakkersuisutområder. Det er derfor helt nødvendigt, at der i regi af Naalakkersuisutområdet for Finanser sker en kritisk gennemgang og kvalitetssikring af skrivelser til Finansudvalget, således at disse skrivelser alene udtrykker det samlede Naalakkersuisuts politik.

Finansudvalget **henstiller** derfor, at Naalakkersuisuts koordinering og afvikling af finanslovsprocessen i regi af Naalakkersuisutområdet for Finanser forbedres, således at åbenbart fejlagtige eller vildledende oplysninger ikke uden videre og uden forbehold fremsendes til Inatsisartuts brug.

2. Finansudvalgets specifikke spørgsmål/bemærkninger - opdelt på områder

Opmærksomheden henledes indledningsvis på betænkningens bilag A-B, som omfatter Finansudvalgets indledende spørgsmål til Naalakkersuisut og Naalakkersuisuts besvarelse. I de følgende afsnit henvises der flere steder (i parenteser) til dette materiale.

2.1. Aktivitetsområde 10-12 Formanden for Naalakkersuisut

Hovedkonto 10.02.06 Regional Udviklingsstrategi

Denne hovedkonto påregnes oprettet ved et ændringsforslag til 2. behandlingen af Finanslovsforslaget. Oprettelsen af hovedkontoen skal bl.a. ses som udtryk for, at udviklingen af den regionale udviklingsstrategi (RUS) nu koordineres via Formandens departement. Udvalget anser dette som en forbedring i forhold til tidligere. Det er Udvalgets forhåbning, at der herefter er det fornødne overblik over arbejdet, således at Inatsisartuts udtalte ønske om at strategiarbejdet fremmes mest muligt kan blive imødekommet. Naalakkersuisut har i besvarelsen af Finansudvalgets spørgsmål 3.8 anerkendt, at der er behov for en uddybning og konkretisering af strategien.

Naalakkersuisut har i besvarelsen endvidere oplyst, at det forventes, at en redegørelse om strategien kan foreligge til Inatsisartuts drøftelse på FM 2011. Udvalget ser frem til denne redegørelse, idet Udvalget for god ordens skyld samtidig skal bemærke, at det vil se meget mørkt på yderligere forsinkelser indenfor dette område, idet redegørelsen og RUS'en (Sammen med PØB'en og de to kommissionsrapporter mv.) begge bør udgøre et væsentligt delgrundlag for udarbejdelsen af et fremadrettet og retvisende finanslovsforslag for 2012.

Udvalget har modtaget en orientering om de strategiske mål for RUS'en. Der henvises til bilag J.

Hovedkonto 10.10.10 Naalakkersuisut

På sidste års finanslov blev der optaget en tekstanmærkning til nærværende hovedkonto, som bemyndigede Naalakkersuisut til at opkræve højere husleje fra Naalakkersuisutmedlemmerne, end der var hjemmel til i vederlagsloven. Der forventes vedtaget en ny vederlagslov på EM10, hvorefter behovet for denne tekstanmærkning forventes at bortfalde. Dette må i sig selv anses tilfredsstillende. Ligeledes må det anses som tilfredsstillende, at loven præciseres, således at

fejlfortolkninger, ifølge hvilke man f.eks. kunne forstille sig, at der blev udbetalt såvel vederlag som eftervederlag på én gang, ikke fremadrettet forventes at ville kunne forekomme.

Hovedkonto 10.12.10 Udgifter til sagsanlæg

I forbindelse med behandlingen af sidste års finanslovsforslag blev Finansudvalget orienteret om, at Pusi-sagerne fortsat ikke var berammet til domsforhandling. Udvalget fandt dette stærkt utilfredsstillende af hensyn til såvel den almene retsfølelse som de indstævnte. Det er således med tilfredshed, at Udvalget nu erfarer, at sagerne endelig forventes afviklet i løbet af november og december 2010.

Naalakkersuisut har oplyst, at man vil søge Finansudvalget om en tillægsbevilling til sagsomkostninger på anslået 1,2 mio. kr. Disse udgifter vil blive afholdt i 2010, og vil derfor ikke have betydning for finansloven for 2011. Det er tænkeligt, at sagens afgørelse vil medføre i en erstatning til Landskassen, men omfanget af en sådan erstatning må anses som for usikkert til, at der meningsfyldt kan budgetteres med en konkret indtægt. Dette er dog heller ikke afgørende, idet formålet med retssagen fra starten har været at placere et ansvar og statuere et eksempel. Man har fra sagsøgers side således særligt ønsket at understrege, at det kan være forbundet med et økonomisk ansvar at misrøgte et direktions- og bestyrelsesarbejde også i de offentligt ejede aktieselskaber. Der henvises i øvrigt til det anførte vedrørende bestyrelsesevaluering under hovedkonto 10.13.10 Udbytte, udlodning og salg fra aktieselskaber.

Hovedkonto 10.13.10 Udbytte, udlodning og salg fra aktieselskaber

Flere forskellige Finansudvalg har igennem en årrække anmodet Naalakkersuisut om at indføre generelle evalueringsprocedurer i fh.t. de selvstyrejede aktieselskabers bestyrelser. Det er derfor med stor tilfredshed, at Udvalget i år erfarer, at Naalakkersuisut nu har besluttet at indføre en generel procedure for bestyrelsesevaluering for samtlige selvstyrejede aktieselskaber. Dette vil ifølge det oplyste ske i forbindelse med de årlige generalforsamlinger. Tiltaget skønnes at være egnet til at fremme en yderligere professionalisering af bestyrelsesarbejdet.

Det er Udvalgets forståelse, at evalueringen vil blive udført af – eller i samarbejde med – en ekstern part, hvilket må anses som yderst hensigtsmæssigt. Som naturlige led i sådanne evalueringer vil med fordel kunne indgå vurderinger af formandens rolle, bestyrelsens resultater som helhed, kompetenceprofilen og bestyrelsens evne til at samarbejde.

Finansudvalget skal **opfordre** Inatsisartuts Erhvervsudvalg til at følge nøje med i dette nye initiativ m.h.p. at fremme det mest muligt.

Finansudvalget konstaterer, jfr. besvarelsen af udvalgets spørgsmål 3.17b, at der er opbygget en ret omfattende gæld i de helt eller delvist selvstyrejede aktieselskaber. Vægtet med ejerandelen udgør denne gæld pr. seneste regnskabsår 5½ mia. kr. I sig selv er der intet odiøst i, at et aktieselskab har en vis gæld, men det er nødvendigt, at Naalakkersuisut jfr. særligt kapitalinskuddene til Royal Greenland A/S i 2001 og 2009 har skarp fokus på, at selskaberne ikke opbygger gæld, som de efterfølgende ikke kan afdrage. Det anses, at den stigende professionalisering af bestyrelsesarbejdet, som ventes at følge af den obligatoriske implementering af ekstern bestyrelsesevaluering, er egnet til at fremme og sikre denne indsats.

Hovedkonto 10.19.03 Grønlands bidrag til Northern Periphery programme

Udvalget har erfaret, at Grønland for øjeblikket deltager i 4 projekter under NPP:

- *"Clim-atic: Ingeniørhøjskolen i Sisimiut og Arktisk Center for Teknologi har siden 2007 deltaget i projekter om udvikling af klimatilpasningsløsninger, dette har medført en række konkrete løsninger, som f.eks. ny solvarme teknologi. Halvdelen af deltagelsen finansieres som en overførsel fra EU.*
- *Economuseums (ENE): En succeshistorie fra Canada, som overføres til de perifere regioner. Et economuseum er en kombination af et museum og et håndværksted. Her holder de ansatte en kunsttradition ved lige, samtidigt med at turister og andre interesserede inviteres inden for.*
- *Older for Older (O4O): Projektet har til formål at få ældre til at hjælpe med i plejen af andre ældre, i denne fase laver man en undersøgelse af hvilke muligheder der er for dette. Kommuneqarfik Sermersooq har udført denne undersøgelse i hele kommunen.*
- *Roadex IV: Roadex programmet er kendt som et af de bedste programmer i EU, og har bl.a. sparet Nordirland et milliardbeløb ved teknologioverførsel i forbindelse med udbygningen af deres vejnet de seneste år. Grønlands deltagelse går specifikt på at finde løsninger til anlæggelse af vej mellem byer, som f.eks. Kangerlussuaq og Sisimiut."*

Udviklingen indenfor området synes således positiv. Der henvises til Naalakkersuisuts besvarelse af udvalgets spørgsmål 6.7.

2.2. Aktivitetsområde 20-24 Naalakkersuisutmedlemmet for Finanser

Udvalget har i forbindelse med gennemgangen af Naalakkersuisuts svar på dette aktivitetsområde gennemført et samråd med Naalakkersuisutmedlemmet for Finanser. Indkaldelsen og samrådsnotatet er vedlagt som bilag C til betænkningen.

Landskassens likviditet og udlandslån

Udvalget har anmodet Naalakkersuisutmedlemmet om nærmere oplysninger om Landskassens likviditet pr. hhv. primo 2011 og 2012, såfremt der som forventet optages et udlandslån.

Naalakkersuisutmedlemmet oplyste bl.a. følgende på samrådet:

”

- *Landskassens likviditet udgjorde 715 mio. kr. den 30. september 2010.*
- *Primo 2011 forventes likviditeten at være omkring 674 mio. kr. Såfremt det planlagte lån gennemføres, vil likviditeten blive opjusteret med 250 mio. kr. til 924 mio. kr.*
- *Primo 2012 er der budgetteret med likvidbeholdning på 612 mio. kr.*

Naalakkersuisut planlægger at optage yderligere lån i udlandet på op mod 600 mio. kr. i 2011 og 2012 for at sikre tilstrækkelig likviditet i Landskassen.

...

Der er budgetteret med, at der primo 2011 vil være 825 mio. kr. bundet i Anlægs- og Renoveringsfonden. Landskassen har således ingen fri likviditet. Primo 2012 er der budgetteret med, at 725 mio. kr. er bundet i Anlægs- og Renoveringsfonden."

Det blev supplerende oplyst, at udlandslånet vil skulle have en løbetid på 15 år, hvoraf de første 5 år forventes at blive afdragsfrie. Der forhandles om renten.

Optagelsen af et udlandslån bør forudsætte, at det kan sandsynliggøres, at Landskassen kan bære afdragene og rentebetalingerne på gælden, samtidigt med at den demografiske udvikling skaber et stigende udgiftspres. Dette bliver især aktuelt, når den 5-årige afdragsfrie periode er overstået. Finansudvalget er ikke i besiddelse af en nærmere vurdering om mulighederne herfor. Det er dog Udvalgets vurdering, at optagelsen og anvendelsen af disse udlandslån må ske med stor omtanke, således at der på intet tidspunkt kan stilles spørgsmålstejn ved selvstyrets kreditværdighed. Dét forudsætter, at udlandslånene ikke anvendes til finansiering af løbende og nye driftsudgifter, men derimod til investeringer, f.eks. i vandkraftværker, som på sigt kan lette det offentliges udgiftspres. Det må endvidere forudsættes, at der ikke opbygges en ukontrollabel gæld i de selvstyrejede virksomheder, som Landskassen efterfølgende bliver nødt til at indfri.

Der henvises i øvrigt til Landstingslov nr. 13 af 28. oktober 1993 om optagelse af lån i udlandet. Loven giver Naalakkersuisut hjemmel til at optage lån i udlandet til et samlet beløb svarende til 1.900 mio. kr.

Hovedkonto 20.05.20 Bloktilskud til kommunerne

Kommunalreformen trådte i kraft 1. januar 2009. Sammenlægningen og indarbejdelsen af nye administrative procedurer har indtil videre vist sig at være en stor opgave for kommunerne. Finansudvalget har bl.a. erfaret dette via Deloittes revisionsrapport vedrørende Kommuneqarfik Sermersooqs regnskab for 2009. Revisionsrapporten er således yderst kritisk overfor kommunen. Den vedlægges som et underbilag til bilag B.

Generelt må det dog fortsat anses, at den kommunale strukturreform rummer et effektiviseringspotentiale, som det fortsat er vigtigt at få realiseret. Det gælder både mulighederne for at reducere de administrative udgifter samt sikre en mere effektiv og ensartet drift.

Hovedkonto 20.05.44 Indtægter fra partnerskabsaftalen med EU

Partnerskabsaftalen med EU udløber med udgangen af 2013. Der forhandles om en ny aftale. Naalakkersuisut har udtrykt forhåbninger om, at indtægterne fra den kommende aftale vil ligge på niveau med den eksisterende aftale. Om dette vil lykkes er endnu uvist. Så vidt forstås forhandles der sideløbende om en ny partnerskabsaftale og en ny fiskeriaftale. F.s.v. angår fiskeriaftalen er det tænkeligt, at der kan blive et fald i indtægterne efter 2013, idet EU's betalinger afhænger af størrelsen af de (biologisk bæredygtige) fiskekvoter, som Grønland kan stille til rådighed for EU.

Der henvises til hovedkonto 50.01.17 Fiskeriaftaler med EU.

Hovedkonto 20.11.50 Driftsreserven

Der er øremærket ½ mio. kr. af bevillingen til katastrofehjælp. Finansudvalget finder, at det bør overvejes, om denne øremærkning med fordel kan suppleres af en tekstanmærkning, som bemyndiger Naalakkersuisut til at udmønte midlerne i tilfælde af naturkatastrofer, idet hastig aktion i sådanne tilfælde må anses som afgørende.

Hovedkonto 20.11.56 Budgetregulering

I sine spørgsmål til Naalakkersuisut har Finansudvalget under denne hovedkonto opfordret Naalakkersuisut til, at nedbringe den indenfor visse dele af Selvstyret ret iøjnefaldende andel af chefer. Naalakkersuisut har indvilget i dette, og på denne baggrund er der igangsat en analyse af

chefstrukturen. Udvalget ser frem til at erfare nærmere om dette arbejde, hvis resultater bør kunne aflæses direkte ud af personaleoversigterne i næste års finanslovsforslag.

I sidste års finanslovsforslag indgik det som en del af de administrative besparelser, at man ved overgang til elektronisk håndtering af regninger forventede at spare 14 mio. kr. årligt fra og med 2010. Udvalget har nu erfaret, at dette sparemål ikke blev nået. Dette synes at tydeliggøre et klart behov for en øget grad af realisme i forventningerne til effektiviseringer og besparelser ved implementering af IT og omlægning af administrative arbejdsgange. Udvalget vil sætte pris på, at en sådan øget realisme vinder indpas i kommende overvejelser om administrative besparelser.

Hovedkonto 20.11.72 Reserve til særlige tiltag og initiativer i visse byer og bygder

Denne hovedkonto er ikke medtaget i FFL11, idet midlerne i stedet afsættes på hovedkonto 50.01.18 Driftsaftaler, produktionsanlæg. Hermed påregnes midlerne alene benyttet til fortsat opretholdelse af underskudsgivende produktionsanlæg frem for til delvis anvendelse til mere fremadrettede initiativer. Finansudvalget har i sine spørgsmål og bemærkninger fundet anledning til at udtrykke skuffelse herover.

Hovedkonto 20.16.01 Grønlands Statistik

Registerlovgivning

I forbindelse med sidste års finanslovsproces oplyste Naalakkersuisut, at Departementet for Indenlandsanliggender, Natur og Miljø påregnede at udsende et udkast til en tidssvarende persondatalovgivning i høring i foråret 2010 m.h.p. vedtagelse på Inatsisartuts forårssamling 2010. Dette skete af uoplyste årsager ikke. Naalakkersuisutmedlemmet for Finanser har i år oplyst, at der næppe snarligt kan forventes fremlagt en ny persondatalov. Det påregnes, at Lovudvalget følger op på dette.

Arbejdsmarkedsstatistik

I betænkningen til 2. behandlingen af sidste års finanslovsforslag skrev Finansudvalget bl.a. således:

*”Udvalget er orienteret om, at anslået 50 pct. af hellefiskefiskerne har indtægter på under 50.000 kr. om året og at mange reelt er dag-til-dag arbejdende. Udvalget finder på denne baggrund, at der er behov for en forbedret arbejdsmarkedsstatistik særligt f.s.v. angår ledighedstallene, herunder den skjulte arbejdsløshed. Naalakkersuisut har i denne forbindelse oplyst (Under spg. 3.1 omkring ledigheden), at der vil kunne laves en sammenkøring af offentlige registre, således at man kan kontrollere, at modtagere af førtidspension ikke samtidig har fiskerilicens. Finansudvalget anser det ikke som sandsynligt, at der foregår nogen nævneværdig eller bevidst omgåelse af reglerne på dette område, og Udvalget skal derfor opfordre til, at der snarest gennemføres en sådan sammenkøring m.h.p. at mane ubegrundede myter og rygtedannelser i jorden. Udvalget skal venligst **anmode** om at modtage konklusionen på en sådan (evt. foreløbig) sammenkøring senest i løbet af 1. kvartal 2010.”*

På trods af flere forespørgsler har Naalakkersuisut imidlertid intet synligt foretaget sig i denne sag. Naalakkersuisutmedlemmet for Finanser har dog senest oplyst, at man vil anmode Grønlands Statistik om at udføre denne opgave. Finansudvalget **henstiller**, at Naalakkersuisut igangsætter dette arbejde, således at udvalget kan modtage konklusionen på en sådan sammenkøring senest 1. marts 2011.

Personalesituationen

Det er oplyst, at Grønlands Statistiks arbejde hæmmes alvorligt af manglen på kvalificeret personale. Dette har bl.a. forsinket udarbejdelsen af det produktionsbaserede nationalregnskab, ligesom flere aktivitetsområder, her særligt familieområdet og sundhedsområdet, er påvirket negativt af den manglende statistikproduktion. Finansudvalget forventer, at Naalakkersuisut alvorligt søger at finde løsninger m.h.p. at begrænse disse problemer. Dette må om fornødent ske ved inddragelse af eksterne parter, outsourcing eller andet.

Hovedkonto 20.30.01 Økonomi- og Personalestyrelsen, ASA, adm.

Det er oplyst, at en række overenskomster mangler at blive fornyet og forhandlet, hvilket vil kunne medføre uforudsete udgifter i 2011. Finansudvalget forventer klart, at de budgetlæggende enheder har afsat midler, svarende til den sidste pris- og løntalsregulering, på budgetterne, således at (dele af) de øgede udgifter, som kan tænkes at følge af nye overenskomster, kan holdes indenfor de allerede afsatte bevillinger.

Finansudvalget har endvidere forespurgt Naalakkersuisut om, hvorvidt ASA som forvaltningsenhed fungerer optimalt. Naalakkersuisut har klart oplyst, at dette ikke anses at være tilfældet. Der arbejdes angiveligt på sagen, hvilket Finansudvalget optimistisk håber, vil resultere i øget effektivitet indenfor enheden i løbet af det kommende år.

Hovedkonto 20.30.10 Selvstyrets centrale administrationsbygninger

Udvalget har stillet flere spørgsmål vedrørende byggeriet af selvstyrets nye kontortårn i Nuuk. Naalakkersuisut har oplyst, at byggeriet er forsinket, men det forventes færdigt medio 2012. Der vil blive bygget en tunnel fra bygningen til den nuværende centraladministration.

Udvalget har med en vis uro noteret sig, at der forventes en kraftig stigning i udgifterne til eksterne lejemål i budgetoverslagsårene, hvor ibrugtagningen af kontortårnet ellers var påregnet at medføre en begrænsning af netop denne type udgifter. Fra færdiggørelsen af kontortårnet i 2012 og frem til ophøret af en række eksterne lejemål i 2014 vil Selvstyret således skulle afholde en ”dobbelt husleje”. Udgiften er ifølge aktivitetstallene beregnet til at stige fra årligt 10,7 mio. kr. i 2010 til 15,6 mio. kr. i 2014. Dette er ikke tilfredsstillende, når der henses til, at Naalakkersuisut oprindeligt tilkendegav, at kontortårnet ville medføre besparelser alene på husleje på 700.000 kr. årligt, hvortil ville komme besparelser på den daglige drift og vedligehold. Udvalget finder derfor, at Naalakkersuisut bør bestræbe sig på at de lovede rationaliseringsgevinster og besparelser ved kontortårnet synliggøres og implementeres hurtigere, end der er lagt op til i finanslovsforslaget.

Der henvises i øvrigt til Finansudvalgets afgørelse i bevillingssag 10-465. Afgørelsen er tilgængelig på udvalgets hjemmeside www.ina.gl/FU.

Aktivitetsområde 24 SkattestyrelsenPersonalesituationen

Det konstateres, at Skattestyrelsens arbejde igennem de seneste år generelt har været hæmmet af manglende kvalificeret personale. Dette har medført, at ligning og revision af især mere komplekse selvangivelser og regnskaber er blevet svækket, hvorved landskassen har mistet indtægter. Finansudvalget erfarer, at den direkte løn, som tilbydes f.eks. skattevisorer, er væsentligt lavere i Grønland end i Danmark, hvorfra denne type personale typisk har været rekrutteret. Flere andre forhold anses dog også af betydning. Bl.a. er ansatte i det danske skattevæsen i disse år meget tilbageholdende med at søge til Grønland, idet man grundet omfattende sparerunder i det danske skattevæsen ikke uden videre kan påregne at blive ansat igen efter et ophold i Grønland.

Naalakkersuisutmedlemmet har oplyst på et samråd, at en skattekonsulent i Grønland typisk tjener 30.000-33.000 kr. om måneden. I Danmark tjener en skatterevisor mellem 35.000 og 40.000 om måneden. Manglende fleksibilitet i det grønlandske overenskomstsysteem kan derudover tilsyneladende tilskrives en del af problematikken.

Konkret mangler Skattestyrelsen, jfr. oplysninger fremsendt af Naalakkersuisutmedlemmet umiddelbart efter samrådet, omkring 3-4 specialkonsulenter samt evt. yderligere 6-7 specialkonsulenter/skatterevisorer, såfremt man også måtte ønske at flytte de opgaver, som i dag løses af personale i Ålborg, til Grønland. Naalakkersuisut har imidlertid oplyst, at man ikke påregner at arbejde for at bedre ansættelsesvilkårene for denne, trods alt, begrænsede personalegruppe jfr. de generelle besparelser i centraladministrationen. Finansudvalget må stille sig skeptisk overfor denne begrundelse. Udvalget forstår naturligvis, at Naalakkersuisut må sikre sig imod lønglidning indenfor det offentlige overenskomstområde. Men på den anden side må det også sikres, at Landskassen ikke går glip af skatteindtægter, fordi der ikke er kvalificeret personale til at løse skatteopgaverne indenfor de gældende forældelsesfrister. I en sådan situation er det for kortsigtet alene at fokusere på de udgifter, som måtte følge af en forbedring af løn- og ansættelsesvilkår for personale med meget specifikke kompetencer indenfor skatteområdet.

Borgernes gæld til det offentlige

Finansudvalget har modtaget nedenstående oversigt over borgernes restancer til det offentlige, jfr. besvarelsen af udvalgets spørgsmål 3.14 under bilag B.

<i>Restanceart</i>	<i>August 2009</i>		<i>September 2010</i>	
	<i>Antal sager</i>	<i>Restance - størrelse</i>	<i>Antal sager</i>	<i>Restance - størrelse</i>
	<i>Stk.</i>	<i>1.000 Kr.</i>	<i>Stk.</i>	<i>1.000 Kr.</i>
<i>Underholdsbidrag</i>	59.202	218.090	63.742	252.112
<i>Restskatter</i>	18.987	130.560	14.505	143.958
<i>ESU</i>	121	71.301	127	75.005
<i>A-skat</i>	1.494	208.082	1.346	193.775
<i>Selskabsskat</i>	50	2.433	46	2.275
<i>Husleje</i>	15.270	69.856	11.942	59.783
<i>Skatterenter</i>	31.896	34.285	26.361	32.015
<i>Diverse kommunale restancer</i>	10.861	33.556	17.991	51.098
<i>Hjælp med tilbagebetalingspligt</i>	6.754	21.874	7.033	25.100
<i>Studielån</i>	922	12.482	853	12.146
<i>Daginstitutioner</i>	18.461	15.282	21.622	16.845

<i>Renovation</i>	54.932	12.590	72.426	15.662
<i>Kommunale erhvervslån</i>	520	6.544	521	6.971
<i>Diverse Selvstyrestancer</i>	1.233	10.053	1.301	10.351
<i>Boligstøttelån</i>	112	4.275	153	4.706
<i>Selvbyggerlån</i>	639	7.887	608	7.212
<i>El/vand</i>	5.998	3.743	9.470	5.010
<i>Forældrebetaling anbragte børn</i>	4.736	7.037	7.967	13.235
<i>Nordiske krav</i>	1.692	30.810	1.428	24.709
<i>Øvrige restancer</i>	10.323	8.206	7.618	2.190
I alt	244.20	908.946	267.06	954.158
	3		0	

Som det fremgår, er antallet af sager på et år steget fra 244.000 til 267.000, svarende til en stigning på lidt under 10 procent. De samlede restancer er steget fra 909 mio. kr. til 954 mio. kr. svarende til en stigning på 5 procent. Det samlede billede er således, at det går den forkerte vej på trods af, at Skattestyrelsen i samme periode har opprioriteret indsatsen.

Med et befolkningstal pr. 1. januar 2010 på 42.940 borgere over 14 år, svarer det til, at hver borger over 14 år gennemsnitligt i dag har 6,22 restancesager overfor offentlige myndigheder. Og at enhver borger over 14 år gennemsnitligt skylder 22.000 kr. til det offentlige. En uacceptabelt stor andel af restancerne kan angiveligt tilskrives, at alt for mange borgere har en meget dårlig betalingsmoral. Den grundlæggende løsning på problemet er derfor ikke, at opnormere i skattestyrelsen eller lave administrative omlægninger. Problemet med dårlig betalingsmoral må løses ved en holdningsændring.

Finansudvalget finder således, at det er helt uacceptabelt, såfremt borgerne alene grundet manglende betalingsvilje i større stil unddrager sig at bidrage til fællesskabet. Når borgerne *med betalingsevne* bevidst bedrager de offentlige kasser for skatter og afgifter eller bevidst undlader at afdrage favorable lån fra landskassen eller bevidst undlader at betale A-bidrag eller renovationsregninger er det intet andet end simpelt tyveri! Vi må som politikere bidrage til at gøre det klart for enhver, at bevidste unddragelser af betalinger til landkasse og kommuner først og fremmest medfører, at der ikke er penge til f.eks. opretholdelse af et stærkt sundhedsvæsen eller indsatser overfor omsorgssvigtede børn. Og vi må som borgere i dette samfund alle påtage os en fælles forpligtelse til at tage klart og åbent afstand fra denne form for egoistisk nasseri på den store andel af befolkningen, som sætter en ære i at svare enhver sit.

Udvalget er bekendt med, at det i Qaasuitsup kommune har været muligt at fremme den rettidige betaling af offentlige ydelser, og dermed nedbringe restancemassen, ved hjælp af en øget tilmelding af borgernes betalinger til PBS. Udvalget påskønner derfor, at Naalakkersuisut har tilkendegivet, at der på FM11 endelig vil blive fremsat et lovforslag om obligatorisk tilmelding til PBS. Implementeringen af obligatorisk tilmelding til PBS vil særligt være egnet til at nedbringe antallet af små restancer på f.eks. renovationsområdet, hvorved borgernes risiko for, at mange små restancer samlet vokser sig til en uoverkommelig størrelse reduceres. Udvalget skal udtrykke sit håb om, at Naalakkersuisut ved samme lejlighed vil overveje at søge lovgivningen om NEM-konto ikraftsat, idet det hermed vil være muligt at nedbringe antallet af offentlige kontantkasser, og hermed nedbringe de offentlige administrationsudgifter – ganske uden økonomisk ulempe for borgerne.

Omkring restancer på BSU-lån har Naalakkersuisut særligt oplyst, at det kunne overvejes, at tilbyde skyldnere, som er uden udsigt til at kunne nedbringe eller afbetale deres gæld, en saldokvittering mod indbetaling af en mindre del af beløbet. Dette vil dog kræve en lovændring, og det synes ikke ifølge de oplysninger, som Finansudvalget modtog på samrådet, som om en sådan ordning vil være egnet til at frigøre nævneværdige ressourcer i Skattestyrelsen, idet personer, som er i restance på deres BSU-lån, som regel også er i restance på flere andre områder.

Skatte- og Velfærdscommissionen må i øvrigt forventes at fremkomme med anbefalinger, som vil være egnede til at forebygge opbygningen af yderligere restancer.

Hovedkonto 24.11.10 Indførselsafgifter

Jfr. Naalakkersuisuts besvarelse af Finansudvalgets spørgsmål 7.14 under betænkningens bilag B opkræves der ikke indførselsafgifter på energidrikke, som ikke indeholder alkohol eller kultsyre. Finansudvalget har anmodet Naalakkersuisutmedlemmet om at fremkomme med et skøn over provenuet ved en afgiftsbelæggelse svarende til afgiften på kulsyreholdige læskedrikke af sådanne energidrikke. Naalakkersuisutmedlemmet har på et samråd oplyst, at et forsigtigt og foreløbigt skøn over provenuet ligger på 5 mio. kr. årligt.

Finansudvalget finder af både provenumæssige og folkesundhedsmæssige årsager en sådan afgiftsbelæggelse yderst attraktiv. Udvalget skal **henstille**, at Naalakkersuisut undersøger mulighederne for en sådan afgiftsbelæggelse yderligere m.h.p. eventuelt at formulere et forslag til FM11 eller EM11.

Hovedkonto 24.11.12 Rejeafgift

Finansudvalget har anmodet Naalakkersuisut om oplysninger om den gennemsnitlige slagspris pr kilo afgiftspligtige rejer i de seneste kvartaler. Naalakkersuisut har fremsendt følgende oplysninger:

*”De gennemsnitlige salgspriser udgjorde i 2009:
Første kvartal 2009 – 16,19 kr./kg
Andet kvartal 2009 – 16,02 kr./kg
Tredje kvartal 2009 – 15,36 kr./kg
Fjerde kvartal 2009 – 14,14 kr./kg”*

Som det fremgår, har rejepriiserne været jævnt faldende. Det forekommer derfor ikke urealistisk, at indtægtskønnet er nedjusteret fra 36 mio. kr. i FL2010 til 20 mio. kr. i FFL2011.

Hovedkonto 24.11.23 Ressourcerente på fisk

Denne hovedkonto er ikke medtaget i FFL2011.

Hovedkonto 24.13.50 Reserve til merindtægter på skatte- og afgiftsområdet

På denne hovedkonto er der bl.a. budgetteret med indtægter fra de forslag til nye afgifter, som Naalakkersuisut har foreslået på EM10.

Udvalget har på samrådet med Naalakkersuisutmedlemmet modtaget oplysninger om inflationsvirkningen af disse nye afgifter. Der henvises til det under bilag C vedlagte samrådsnotat.

Den foreslåede brændstofafgift på 25 øre pr. liter er af Grønlands Statistik anslået at medføre en stigning i forbrugerpriserne på 0,20 %.

Den foreslåede forhøjelse af motorafgiften er af Skattestyrelsen anslået til at medføre en stigning i forbrugerpriserne på 0,15 %.

Den samlede virkning på forbrugerpriserne af de to afgifter kan således samlet anslås til 0,35 %. Dette svarer til, at en flaske rødvin til 100 kr. vil stige til 100,35 kr. såfremt afgifterne gennemføres som foreslået.

2.3. Aktivitetsområde 30 Naalakkersuisutmedlemmet for Sociale Anliggender

Statistiske oplysninger indenfor familieområdet

Finansudvalget skrev i sin betænkning til 2. behandlingen af FFL2010 bl.a. således:

*”Finansudvalget skrev i Udvalgets betænkning til 2. behandlingen af FFL2007 således:
”Udvalget skal derfor atter kraftigt henstille, at Landsstyret tilsikrer det fornødne grundlag for indsamling af statistiske oplysninger indenfor hele familieområdet. Udvalget forventer, at Landsstyret senest med fremlæggelsen af FFL08 kan dokumentere resultaterne af en væsentlig fremdrift i dette arbejde.””*

Finansudvalget undlod i forbindelse med sidste års finanslovsforslag at gentage sin flerårige henstilling vedrørende behovet for en konsolidering af familiedepartementets statistiske vidensgrundlag, idet Udvalget anså, at behovet for henstillingen ikke længere var til stede. Det er derfor med en vis ærgrelse, at Udvalget i år konstaterer, at det som en fodnote til en lang række aktivitetstal under aktivitetsområde 30 er anført, at tallene ikke er ajourført til 2011, eftersom det ikke har været muligt, at indhente de fornødne oplysninger fra Grønlands Statistik. Udvalget tager med nogen tøven dette til efterretning, idet Udvalget dog ikke skal undlade at bemærke, at flere af de ikke-ajourførte aktivitetstal på familieområdet *burde* kunne produceres af departementet selv. Det gælder f.eks. antallet af modtagere af børnetilskud, eftersom denne udgift afholdes af landskassen.

Det manglende statistiske vidensgrundlag giver derudover naturligvis Udvalget anledning til at overveje, om budgetteringen på området er tilstrækkeligt robust. Hvis departementet f.eks. ikke har konkret viden om antallet af førtidspensionister, må det nødvendigvis være vanskeligt at udarbejde et særlig præcist udgiftsskøn. Det er Udvalgets forhåbning, at det usikre vidensgrundlag ikke vil resultere i en underbudgettering på ikke mindst de lovbundne bevillinger.

Naalakkersuisut har oplyst (Spg. 8.1) at aktivitetstallene på område 30 vil blive rettet i forbindelse med fremsættelsen af ændringsforslag til 2. behandlingen. Der henvises i denne forbindelse til nærværende betæknings afsnit om ændringsforslag.

Hovedkonto 30.01.01 Departementet for Sociale Anliggender, administration

Finansudvalget har tilskrevet Naalakkersuisut således (Spg. 8.2):

”Som regelgrundlag for bevillingen er henvist til den med Selvstyreloven ophævede danske lov nr. 580 fra 1978, hvilket må betegnes som beskæmmende. Det er endda angivet på budgetbidraget til hovedkonto 30.01.12, at nævnte lov blev ophævet den 21. juni 2009!”

Naalakkersuisut har nu fremsat et ændringsforslag, således at den konstaterede fejl kan blive korrigeret.

Hovedkonto 30.01.03 Kurser og efteruddannelse om det sociale område

Finansudvalget har bl.a. tilskrevet Naalakkersuisut således (Spg. 8.3):

"I budgetbidraget i den grønlandske udgave af finanslovsforslaget foreslås en anden bevilling end i den danske udgave i såvel 2011 som i BO-årene, hvilket må betegnes som beskæmmende og lidet tillidsvækkende! Hvorledes kan en sådan fejl gå upåagtet hen? Der er også forskel på aktivitetstallene imellem den danske og den grønlandske udgave!... Samlet finder Finansudvalget mængden af fejl i dette budgetbidrag yderst utilfredsstillende, og Udvalget skal derfor anmode om et nyt, retvisende budgetbidrag, ligesom Udvalget forventer, at der fremsættes ændringsforslag m.h.p. at rette disse åbenlyse samt eventuelle øvrige fejl."

Naalakkersuisut har oplyst, at det er aktivitetstallene i den *danske* udgave af finanslovsforslaget, som er de korrekte. Der er lovet fremsat et ændringsforslag.

Hovedkonto 30.10.37 Landsdækkende døgninstitutioner for børn og unge

Finansudvalget har spurgt nærmere til tilsynet med døgninstitutionerne og status på udarbejdelsen af handleplaner. Der henvises til besvarelsen af udvalgets spørgsmål 8.4 under bilag B.

Det skal dog her særligt anføres, at Naalakkersuisut generelt vurderer handleplanerne på området som mangelfulde. Ligeledes er det oplyst, at børn først kan optages på den centrale venteliste, når der foreligger en handleplan. Udvalget går ud fra, at dette dog ikke skal forstås således, at akut tvangsfjernelse af børn, som konstateres udsat for misbrug eller akut omsorgssvigt, først afventer kommunens drøftelse og udarbejdelse af en handlingsplan. Finansudvalget påregner, at Familieudvalget følger med i dette område.

Hovedkonto 30.10.45 Særlig indsats på børne- og ungeområdet

Naalakkersuisut oplyser, at den anonyme telefonrådgivning har modtaget i alt 68 henvendelser i perioden fra juni 2009 til august 2010. Dette svarer i runde tal til omkring én henvendelse pr. uge.

Hovedkonto 30.12.08 Offentlig pension til alderspensionister

Finansudvalget har forespurgt Naalakkersuisut, om det kunne overvejes, at overføre det fulde ansvar for administration og udbetaling af alderspension, førtidspension m.v. til kommunerne. En sådan udlægning kunne være fordelagtig, idet der forekommer en vis dobbeltadministration på området, eftersom kommunerne qua de personlige tillæg *også* udmåler ydelser til førtids- og alderspensionister. Naalakkersuisut har imidlertid svaret, at der ikke foreligger aktuelle planer på dette område. Det er dog Udvalgets forhåbning, at Skatte- og Velfærdskommissionen vil undersøge nærmere, om en sådan udlægning vil kunne medføre administrative besparelser.

Hovedkonto 30.12.09 Førtidspension

For øjeblikket afventes Skatte- og velfærdskommissionens rapportering i februar 2011. Det påregnes herefter, at der vil blive fremsat forslag til en reform af førtidspensionslovgivningen m.h.p. at fremme tilbageslutningen af førtidspensionister med hel eller delvis arbejdsevne til arbejdsmarkedet. (Spg. 8.7)

Finansudvalget ser positivt på dette, idet udgifterne til førtidspension bliver stadig tungere for Landskassen. Derudover er det alment kendt, at de tidligere kommuner i ikke ubetydeligt omfang spekulerede i ordningen, idet arbejdsløse i flere tilfælde blev tilskyndet til at overgå til førtidspension, eftersom dette var økonomisk fordelagtigt for kommunerne, som dermed sparede udgifter til arbejdsløshedsunderstøttelse. Det må således formodes, at der blandt gruppen af førtidspensionister kan findes personer med både lyst og (delvis) evne til atter at indtræde på arbejdsmarkedet, hvilket de af hensyn til både de pågældende selv og til den offentlige økonomi bør gives reel mulighed for.

2.4. Aktivitetsområde 34 Naalakkersuisutmedlemmet for Sundhed

Sundhedsvæsenets samlede økonomiske situation

Sundhedsvæsenets kom ud af regnskabsåret 2009 med et mindreforbrug på 20 mio. kr., svarende til et mindreforbrug på 2 procent af bevillingen på 1.174 mio. kr. Dette skal dog ses i lyset af, at der via tillægsbevillinger i årets løb blev tilført 47,4 mio. kr. til området, bl.a. til en ekstraordinær indsats for afvikling af ventelister.

Deloitte offentliggjorde i april 2010 en samlet analyse om Sundhedsvæsenet. Af rapportens resumé fremgår bl.a. følgende om Sundhedsvæsenets økonomi:

”Målt i forhold til økonomiens størrelse er sundhedsudgifterne i Grønland på et forholdsvis lavt niveau set i et internationalt perspektiv, og væksten i sundhedsudgifterne har været relativt moderat. Fra 1997-2007 var den samlede realvækst i sundhedsudgifterne omkring 25 procent, hvilket er cirka det halve af stigningen i OECD-området. Det kan samtidig konstateres, at der frem til 2006 generelt har været en god overensstemmelse mellem de budgetterede og faktiske udgifter. Det er på den ene side set en indikation af, at budgetlægningen og økonomi-styringen gennemgående har været velfungerende. Heroverfor står dog, at der er en række tegn på udækkede behov og kvalitetsproblemer på nogle områder, jf. nedenfor. Modstykket til den forholdsvis begrænsede udgiftsvækst kan således være, at der er opbygget en opdæmmed efterspørgsel, der ikke er blevet imødekommet.

Udviklingen gennem de seneste 2-3 år har været markant anderledes end gennem de foregående 8-10 år. Realvæksten i sundhedsudgifterne har således siden 2007 været væsentlig højere, og sundhedsudgifternes andel af det samlede offentlige forbrug er steget væsentligt. Samtidig har der været betydelige budgetoverskridelser – i størrelsesordenen fem procent i gennemsnit set i forhold til de oprindelige finanslovsbevillinger.”

Det fremgår videre:

”... underbudgettering og/eller manglende præcision i budgetlægningen [synes] at være en del af forklaringen. Det kan konstateres, at der for flere af de væsentlige budgetposter – særligt Dronning Ingrid's Hospital og udlandsbehandling – systematisk har været et merforbrug gennem de senere år. Dette kan skyldes (en kombination af) underbudgettering og utilstrækkelig økonomistyring. Ansvar for under-budgetteringen påhviler ikke sundhedsvæsenet alene, men skal ses i sammenhæng med de overordnede finanspolitiske prioriteringer og procedurerne omkring finanslovsudarbejdelsen mere generelt.”

Finansudvalget har på denne baggrund forespurgt Naalakkersuisut om, hvad de samlede bevillinger til det egentlige sundhedsvæsen i FFL11 udgør i fh.t. FL10, når der bortses fra pris og

lønreguleringen? (Spg. 3.7). Naalakkersuisut har til dette svaret, at de samlede bevillinger til sundhedsvæsenet er blevet forøget med 33,2 mio. kr. fra FL2010 til FFL2011, når der bortses fra pris- og lønreguleringen. Der er således tale om en *reel* bevillingsforhøjelse. Spørgsmålet er imidlertid, om dette er tilstrækkeligt?

Udvalget har således herudover forespurgt, om Naalakkersuisut med den reelle bevillingsforhøjelse har imødekommet Deloitte's anbefaling af, at der budgetteres realistisk i fh.t. såvel senest afsluttede regnskabsår som forventningerne til aktiviteten? Naalakkersuisut har til dette bl.a. svaret følgende (Fed tekst er tilføjet):

”Deloitte anbefalede i deres rapport, at der i finanslovens planlægningsfase udvises større grundighed med at fastlægge en bevillingsramme, der er realistisk, og som tager afsæt i det forventede udgiftsniveau i det indeværende finansår. På nuværende tidspunkt tages der ikke højde for den historiske realvækst i udgifterne, der ikke videreføres i finansloven, hverken i finansåret eller budgetoverslagsårene.

Deloitte vurderer, at der årligt skal omprioriteres 20-30 mio. kr. til fordel for sundhedsområdet for at tage højde for den demografiske udvikling, forøgelsen i antallet af livsstilssygdomme, udviklingen i behandlingsmulighederne og befolkningens forventninger. En øget produktivitet eller effektivitetsfremmende strukturændringer i sundhedsvæsenet vil kunne bidrage til at lette finansieringspresset.

Deloitte vurderer, at der er et effektiviseringspotentialt på 10 procent i sundhedsvæsenet, hvilket for Dronning Ingrid's Hospital og sundhedsregionerne svarer til en samlet effektivisering på cirka 70 mio. kr. Der er derfor lagt op til, at sundhedsvæsenet skal indfase denne besparelse over de næste 5 år, der svarer det til årlig besparelse på 14 mio. kr.

Tages der udgangspunkt i Deloitte's anbefaling, svarer det til årligt stigende sundhedsudgifter på 11 mio. kr. (svarende til en realvækst på omkring 1 %). Naalakkersuisut har dermed ikke fuldt ud imødekommet Deloitte's anbefaling om, at der på sundhedsområdet skal budgetteres på et realistisk grundlag, hvor man medtager såvel det senest afsluttede regnskabsår og den fremtidige udvikling i aktivitetsniveauet, i budgetforventningerne.”

Naalakkersuisuts besvarelse giver anledning til uro. Udvalget må således forstå Naalakkersuisuts besvarelse således, at der vil være fare for bevillingsoverskridelser indenfor Sundhedsvæsenet også i 2011. Dette må betegnes som kritisabelt. Udvalget skal **anmode** Naalakkersuisut om at redegøre nærmere for denne problemstilling i svarnotatet til 2. behandlingen.

Ventelister i Sundhedsvæsenet

Finansudvalget har anmodet om en oversigt over ventelisterne i Sundhedsvæsenet. Naalakkersuisut har fremsendt nedenstående oversigtstabel:⁴

---

⁴ Denne, og næsten alle andre tabeller, var grundet fejlagtig formatering tomme i den grønlandske udgave af besvarelsen, hvilket en almindelig kvalitetskontrol inden afsendelsen ville have afdækket.

<i>Speciale</i>	<i>August 2008</i>		<i>September 2009</i>		<i>September 2010</i>	
	<i>Antal</i>	<i>Heraf</i>	<i>Antal</i>	<i>Heraf</i>	<i>Antal</i>	<i>Heraf</i>
	<i>patienter</i>	<i>under 15 år</i>	<i>patienter</i>	<i>under 15 år</i>	<i>patienter</i>	<i>under 15 år</i>
<i>Udskiftning af knæ & hoftel</i>	205	0	320	0	322	0
<i>Øvrig ortopædkirurgi</i>	300	9	188	3	197	6
<i>Parenkymkirurgi</i>	250	4	396	12	377	7
<i>Plastikkirurgi</i>	80	0	34	2	28	1
<i>Gynækologi</i>	*	*	158	0	137	0
<i>Øjenlidelser</i>	499	8	533	1	532	1
<i>Øre-, næse og halslidelser</i>	830	31	602	97	548	96
<i>I alt</i>	2.164	52	2.231	115	2.141	111

Som det fremgår af oversigtstabellen, har det samlede antal patienter på venteliste ligget på et stabilt niveau de sidste 2 år. Denne vurdering modificeres dog af, at der i samme periode har været gennemført diverse ekstraordinære ventelisteafviklingstiltag. Såfremt disse tiltag ikke havde været gennemført må det antages, at ventelisterne havde udvist en stigende tendens. Og da der ikke er afsat midler til at gennemføre særlige indsatser omkring ventelisteafvikling i 2011 må det forventes, at ventelisterne vil stige i 2011.

Det synes under alle omstændigheder som om, der er oparbejdet en stabil pukkel af venteliste patienter.

Tabeloversigten oplyser ikke noget om *ventetiderne* indenfor Sundhedsvæsenet. En venteliste er jo først for alvor problematisk, hvis der ikke sker et afløb af patienter fra ventelisten. Set i lyset af den generelle tendens forekommer det imidlertid rimeligt sikkert at konkludere, at ventetiderne ikke er faldende.

Finansudvalget finder de omfattende ventelister alvorligt bekymrende. Det omfattende antal patienter og de heraf afledte ventetider på behandling medfører, at en væsentlig andel af landets befolkning risikerer at blive fysisk invalideret eller udsat for en alvorlig psyko-social forringelse af livskvaliteten.

Det er udvalgets forhåbning, at strukturomlægningen af Sundhedsvæsenet vil vise sig egnet til at fremme rekrutteringen af læger, ligesom der blot må næres håb om, at den snarlige implementering af de i Deloitte's rapport anbefalede effektiviseringsinitiativer vil vise sig egnet til at øge behandlingskapaciteten generelt. Såfremt behandlingskapaciteten ikke øges, vil ventelisterne fortsætte med at stige.

Vikarbureauudgifterne i Sundhedsvæsenet

Finansudvalget har anmodet om en status over vikarudgifterne ved hhv. Dronning Ingrid's Hospital og på kystens sygehuse.

Naalakkersuisut har fremsendt nedenstående tabeloversigt:

Forbrug af vikarer i Sundhedsvæsenet

DIH <i>i 1.000 kr.</i>	2005	2006	2007	2008	2009	2010 <i>realiseret</i> <i>august</i>	2010 <i>estimeret</i> <i>årsudgift</i>
Læger	2.278	2.452	2.339	9.249	6.359	1.594	2.400
Plejepersonale	15.325	17.650	27.107	37.627	24.053	7.028	10.500
Øvrige personale	330	118	272	701	620	348	500
I alt	17.933	20.221	29.718	47.577	31.032	8.971	13.400

Kysten <i>i 1.000 kr.</i>	2005	2006	2007	2008	2009	2010 <i>realiseret</i> <i>august</i>	2010 <i>estimeret</i> <i>årsudgift</i>
Læger	2.904	6.930	8.790	12.740	10.511	5.727	9.727
Plejepersonale	4.418	7.411	4.107	10.209	5.021	813	1.200
Øvrige personale		140			160	176	260
I alt	7.322	14.481	12.897	22.949	15.692	6.716	11.187

Som det fremgår af oversigterne løb vikarbureauudgifterne fuldstændig løbsk i 2008. Det ser imidlertid ud til, at vikarudgifterne – ikke mindst på Dronning Ingrid's Hospital – vil falde væsentligt i 2010. Det må betegnes som glædeligt, at indsatsen for at nedbringe Sundhedsvæsenets vikarudgifter langt om længe ser ud til at bære frugt. Det lader sig på det foreliggende grundlag dog ikke afgøre, om årsagen til det glædelige fald primært skal findes i Sundhedsvæsenets egen indsats eller i den stigende ledighed blandt sundhedspersonale i Norden, herunder særligt Danmark.

Udgifterne til vikarpersonale er dog fortsat store på Kysten, og det er derfor fortsat nødvendigt, at der arbejdes på at nedbringe disse udgifter. Dette sker bedst og givetvist også billigst ved at øge andelen af fastansat personale, hvilket derfor fortsat må være den absolutte topprioritet.

Hovedkonto 34.11.01 Patientbehandling i Udlandet, somatisk

Af økonomiske årsager har der igennem en årrække ikke været nedsendt patienter til elektive behandlinger i udlandet. Dette forventes ikke at ændre sig i den overskuelige fremtid.

Som ovenfor omtalt er bevillingen på denne hovedkonto blevet systematisk overskredet gennem flere år. Deloitte har jfr. ovenstående citat anført, at dette kan skyldes (en kombination af) underbudgettering og utilstrækkelig økonomistyring. Da der således ikke kan være tvivl om behovet for en øget styring af udgiftsafholdelsen fra denne hovedkonto skal Finansudvalget på forhånd gøre klart, at Udvalget vil se meget mørkt på eventuelle bevillingsoverskridelser i løbet af året i det omfang disse ikke kan forklares ved uforudsigelige faktorer.

Hovedkonto 34.11.04 Det Grønlandske patienthjem

Finansudvalget aflagde i foråret 2010 besøg på patienthjemmet. Det var Udvalgets indtryk, at personalet på patienthjemmet gjorde et meget stort og uegennyttigt arbejde for at sikre de bedst mulige rammer omkring patienterne. Det var imidlertid også indtrykket, at de bygningsmæssige rammer på mange måder virkede uhensigtsmæssigt i fh.t. både beboerne og personalets arbejdsvilkår. Særligt var problemet med overbelægning konstant.

Finansudvalget finder på denne baggrund, at det er glædeligt, at der vil blive opført et nyt patienthjem i København; tæt på Rigshospitalet. Den maksimale belægning på det nye patienthjem vil være på 127 personer. Det nuværende patienthjem har en maksimal belægning på 58 personer. Det nye patienthjem vil koste omkring 115 mio. kr. i opførelse. Det påregnes dog, at lade en entreprenør opføre bygningen, hvorefter Selvstyret vil leje den for omkring 5,75 mio. kr. årligt. Hertil kommer øgede driftsomkostninger i fh.t. det nuværende patienthjem på omkring 550.000 kr. årligt og etableringsomkostninger i 2012 på omkring 1 mio. kr. Det gamle patienthjem i Brønshøj forventes afhændet i 2012 til en pris af omkring 18 mio. kr.

Det lader sig således ikke nægte, at der er tale om en forholdsvis bekostelig løsning. Det synes imidlertid også at være en fremtidssikret løsning, idet det tyder på, at behovet for at nedsende patienter til hospitalsbehandling i Danmark vil være fortsat stigende i den kommende årrække.

Der henvises i øvrigt til Finansudvalgets afgørelse i bevillingssag 10-498. Afgørelsen er tilgængelig på udvalgets hjemmeside www.ina.gl/FU.

Hovedkonto 34.11.05 Alkoholbehandlingscentre

Naalakkersuisut har oplyst (Spg. 9.6), at anslået 2/3 af patienterne, som har gennemgået en behandling på Qaqiffik, med tiden bliver ædru. Men 1/3 falder tilbage i misbrug. Udvalget er bekendt med, at alkoholbehandlingen påregnes udlagt til kommunerne, men finder ikke desto mindre anledning til, at udtale sin støtte til arbejdet med at udvikle et differentieret alkoholbehandlingstilbud, som måske kan hjælpe den tredjedel af patienterne, som i dag falder igennem behandlingssystemet. Udvalget skal udtrykke sit ønske om at følge med i dette udviklingsarbejde.

Hovedkonto 34.13.01 Sundhedsdistrikterne, tandlægebetjening

Naalakkersuisut har oplyst (Spg. 9.10), at 75 procent af tandlægerne i Grønland er vikaransatte på korttidskontrakter. Dette er uheldigt, idet befolkningen er karakteriseret af et stort tandbehandlingsbehov, som ikke bliver tilgodeset.

Dette giver Finansudvalget anledning til at påpege, at det tidligere Finansudvalg skrev følgende i sin betænkning til 2. behandlingen af FFL2008:

"Det fremgik af Landsstyrets svar til Finansudvalget i forbindelse med Udvalgets betænkning til 2. behandlingen af FFL06-II, jf. betænkningens side 81, at manglen på tandlæger i Grønland især tilskrives, at man i 1990'erne afskaffede den årlige feriefrirejse og muligheden for fri hjemtransport af bohøve efter 2 år for tandlæger. Yderligere adspurgt om denne problemstilling har Landsstyret i skrivelse til Finansudvalget af 24. april 2007 oplyst, at en tilbagevenden til feriefrirejse hvert år og ret til fri hjemtransport af bohøve efter 2 års ansættelse ikke vil medføre merudgifter i forhold til i dag,

idet forbedringerne for de fastansatte tandlæger forventes at kunne dækkes ved de reducerede udgifter til vikarrejser.

I forlængelse heraf har Landsstyret den 26. september 2007 oplyst, at en forbedring af tandlægenes vilkår vil kunne have en afsmittende virkning på andre overenskomstområder, og at man foretrækker at lade spørgsmålet om tandlægers ansættelsesforhold løse via overenskomsterne. Finansudvalget har naturligvis ingen principielle indvendinger imod, at spørgsmål om ansættelsesvilkår drøftes imellem overenskomstens parter. Imidlertid er det jo Landsstyrets egen administration, der forhandler overenskomst på tandlægeområdet. Finansudvalget kan derfor ikke forstå Landsstyrets tilkendegivelse på anden vis, end at Landsstyret vurderer, at risikoen for lønglidning fra tandlægeområdet til andre områder må veje tungere end hensynet til at forbedre borgernes tandsundhed. Udvalget bemærker, at Landsstyrets holdning til sagen ikke er baseret på nogen form for samlet kalkulerings af de følgeudgifter for samfundet i form af sygedage, infektioner og tabt livskvalitet, der følger af en ringe tandsundhed.”

Det synes desværre oplagt forstemmende at konkludere, at der ingen som helst forbedring har været på dette område, siden de foregående Finansudvalg tog ovenstående problemstilling op i hhv. 2006 og 2008. Finansudvalget skal opfordre Sundhedsudvalget til at forfølge dette spørgsmål.

Hovedkonto 34.14.01 Landslægeembedet

Der er ikke afsat midler til at fortsætte den flerårige særlige indsats på tuberkuloseområdet efter 2012. Finansudvalget tager det for givet, at strategien vil blive evalueret i løbet af 2011-2012, således at der kan blive indprioriteret midler til en fortsættelse af strategien, såfremt der måtte konstateres et fortsat behov for en særlig indsats.

Udvalget skal i øvrigt henlede opmærksomheden på, at der i rette tid gøres en indsats for at nedbringe sagsbehandlingstiden for patientklagesager.

2.5. Aktivitetsområde 40 Naalakkersuisutmedlemmet for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke

Finansudvalget har i forbindelse med gennemgangen af Naalakkersuisuts svar på dette aktivitetsområde gennemført et samråd med Naalakkersuisutmedlemmet for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke. Indkaldelsen og samrådsnotatet er vedlagt som bilag D til betænkningen.

2008-problematikken – 2 år efter

Finansudvalget har fulgt op på problematikken omkring ”den dobbelte årgang”, som forlod folkeskolen i 2008 (Spg. 10.1). Ved ”den dobbelte årgang” forstås (med Naalakkersuisuts definition) personer, som er født i 1991 og 1992, og som forlod folkeskolen i juni 2008. Udvalgets interesse for sagen skal bl.a. ses på baggrund af, at flere forskellige Finansudvalg igennem årene har søgt at forebygge og begrænse de problemer, som helt naturligt følger af, at 2 ungdomsårgange på én gang skal videre ud i uddannelsessystemet. Udfordringen har været at sikre de to ungdomsårgange en reel uddannelsesmulighed, uden samtidig at gennemføre en udvidelse af henholdsvis undervisningsinstitutionernes bygninger og det administrative apparat, som der ikke længere vil være brug for, når dobbeltårgangen først er sluset igennem systemet.

Om denne problemstilling skrev det tidligere Finansudvalg i sin betænkning om forrige års finanslovsforslag bl.a. således:

”... Det er Finansudvalgets samlede vurdering af hele 2008-problematikken, at der består en væsentlig risiko for, at dele af de to ungdomsårgange, som forlader folkeskolen i august 2008, vil blive tabt for uddannelsessystemet. I særlig fare er i sagens natur den mest ressourcetsvage del af ungdomsårgangene. Det er samtidig denne andel af de unge, som det bliver sværest senere at få tilbage i uddannelsessystemet.”

I forbindelse med behandlingen af sidste års finanslovsforslag oplyste Naalakkersuisut, at 42 procent af denne årgang var kommet i gang med en uddannelse. I år angives den tilsvarende andel for samme dobbelte ungdomsårgang til 43 procent. Med andre ord er andelen af personer fra den dobbelte årgang, som er kommet i gang med en uddannelse, blot steget med 1 procent. I princippet kunne nogle af de berørte personer nu have afsluttet 1-årige uddannelsesforløb, således at den samlede andel af personer, som er under uddannelse eller har gennemført et-årige forløb, fra den dobbelte årgang *reelt var større end 43 procent*. Naalakkersuisutmedlemmet har imidlertid oplyst på et samråd, at ingen fra den dobbelte årgang har afsluttet 1-årige uddannelsesforløb, hvorfor det blot må konstateres, at der på ét år har været en forbedring på blot 1 procent i andelen af unge fra den dobbelte årgang, som er under uddannelse. 57 procent har således fortsat ikke påbegyndt nogen form for kompetencegivende uddannelse. Finansudvalget finder absolut ikke, at dette er godt nok! Udvalget har noteret sig, at Naalakkersuisutmedlemmet for området på samrådet uden forbehold tilsluttede sig Udvalgets opfattelse.

Målet for den ekstraordinære uddannelsesindsats er som bekendt, at 2/3 af arbejdsstyrken i 2020 skal have en kompetencegivende uddannelse. Dette mål kan ikke nås, med mindre andelen af ungdomsårgangene, der efter folkeskolen går videre i uddannelsessystemet, forøges *væsentligt* i fh.t. de 43 procent af ”den dobbelte årgang”, som indtil nu er gået i gang med en studieforberedende uddannelse eller på efterskole. Naalakkersuisutmedlemmet oplyste på samrådet, at det anses, at en styrket uddannelsesvejledning vil være egnet til at øge andelen af unge, som påbegynder en uddannelse efter folkeskolen. Naalakkersuisutmedlemmet oplyste videre, at det er Naalakkersuisuts holdning, at de unge skal påbegynde en uddannelse hurtigst muligt efter afslutningen af folkeskolen.

2009-årgangen

Naalakkersuisut har oplyst, at andelen af unge, der afsluttede folkeskolen i 2009, og som indtil videre har påbegyndt en uddannelse, udgør lidt under 40 procent. Der er med andre ord tale om en uændret, eller måske endda let faldende, andel i fh.t. årgangene, som forlod folkeskolen i 2008. Uagtet Naalakkersuisutmedlemmet på samrådet anførte, at der ikke kan forventes store udsving imellem de enkelte årgange, er denne (manglende) udvikling ikke tilfredsstillende.

Det samlede antal under uddannelse

Naalakkersuisutmedlemmet oplyste på samrådet, at antallet af personer, som er i uddannelse og modtager uddannelsesstøtte siden 2005 er steget fra 2600 til over 4000. Dertil kommer et ukendt antal på forskellige former for arbejdsmarkedskurser og andre opkvalificeringstiltag for ufaglærte mv. Finansudvalget påskønner denne udvikling, om end Udvalget ikke føler sig overbevist om, at tendensen peger klart i retning af, at vi når målet om at 2/3 af arbejdsstyrken i 2020 har en kompetencegivende uddannelse. Det er således alt for tidligt at erklære uddannelsesplanen for opfyldt. Dels går for få videre fra folkeskolen og ind på de studieforberedende uddannelser. Dels er der fortsat store (og stigende) problemer med frafald fra uddannelserne. Dels mangler der statistisk

viden om de unge, som ikke indgår i uddannelsessystemet grundet flere års manglende forståelse for behovet for systematiseret strukturovervågning indenfor erhvervsområdet. Dels opleves en stagnation i søgningen til erhvervsuddannelserne, som er det vigtigste enkelte uddannelsesområde inden for uddannelsesplanen. Dels er der risiko for flaskehalsproblematikker på kollegieområdet. Dels mangler der angiveligt undervisningslokaler ved GU flere steder i landet. Dels er der mangel på praktikpladser i hele landet. Flere andre problemer og udfordringer kunne nævnes.

Arbejdet med uddannelsesindsatsen må derfor fortsættes og styrkes.

Hovedkonto 40.01.04 Pædagogisk-psykologisk rådgivning

Der henvises til det anførte under hovedkonto 40.10.13 Vidtgående specialundervisning i folkeskolen.

Hovedkonto 40.01.08 Sektorprogram for uddannelse samt den ekstraordinære uddannelsesindsats

Der henvises indledningsvis til det anførte i de indledende afsnit vedrørende aktivitetsområde 40.

Finansudvalget har derudover fundet anledning til undren over flere af de småpuljer, som under forskellige initiativer og overskrifter er afsat til ekstra studerende, uforudsete udgifter og andet. Det gælder bl.a. initiativ Q på nærværende hovedkonto og aktivitet nr. 23 på hovedkonto 40.02.07 Særydelser, rejseudgifter m.m. Udvalget finder principielt, at flere af disse puljer burde samles på én reserve, hvorfra der kunne udmøntes midler efter behov, idet der hermed ville blive bedre overblik over anvendelsen af midlerne.

Hovedkonto 40.02.01 Uddannelses- og kollegieforvaltningen

I betænkningen til 2. behandlingen af FFL2010 skrev Finansudvalget for et år siden således:

"Finansudvalget har erfaret, at KAF ikke tildeler kollegieværelser til borgere, som har boet i Nuuk i mere end 3 år, samtidig med at Sermersooq Kommune ikke tildeler kollegieværelser til borgere, som har boet i Nuuk i mindre end 5 år. Hermed falder en gruppe "imellem to stole." Udvalget har anmodet Naalakkersuisut om en vurdering af denne sag. Naalakkersuisut har oplyst (Spg. 10.5), at man har kendskab til problemstillingen, og at der er nedsat en arbejdsgruppe, som vil anbefale en anden fordelingsmodel for kollegierne i Nuuk. Naalakkersuisut har derudover henvist til en række kollegiebyggerier i Nuuk."

Udvalget har fulgt op på sagen i forbindelse med behandlingen af dette års finanslovsforslag. Udvalget har i samme forbindelse forespurgt til mulighederne for at realisere strukturelle rationaliseringspotentialer i Kollegie Administrationens Fælleskontor (KAF). Naalakkersuisut har oplyst (Spg. 10.5), at der skal udstedes en ny bekendtgørelse for området, hvilket afventer færdiggørelsen af den igangværende sammenlægning af KAF og Uddannelsesstøtteforvaltningen (USF). Denne sammenlægning forventes endelig gennemført pr. 1. januar 2011, hvorefter en del af KAF's nuværende opgaver vil blive udliciteret. En revideret bekendtgørelse kan herefter givetvis påregnes i løbet af 1. halvår 2011.

Udvalget tager dette til efterretning, idet Udvalget skal udtrykke sin støtte til Naalakkersuisuts nødvendige bestræbelser på at nedbringe KAF's administrationsudgifter.

Hovedkonto 40.02.06 Stipendier og børnetillæg

Finansudvalget har på samrådet forespurgt Naalakkersuisutmedlemmet om der kunne være fordele ved at indtægtsregulere uddannelsesstøtten for hjemmeboende studerende. Dette er angiveligt ikke undersøgt, men det blev ved ændringen af uddannelsesstøtten i 2004 vurderet at være mere hensigtsmæssigt at yde støtten med baggrund i alder frem for i bopæl, eftersom det gav en del praktiske problemer at bekræfte om de uddannelsessøgende var hjemme- eller udeboende.

Udvalget har derudover stillet flere spørgsmål vedrørende Avalaks undersøgelse af de grønlandske studerende i Danmarks økonomiske forhold. Naalakkersuisutmedlemmet oplyste på samrådet, at hun anså Avalaks undersøgelse ”udført på et tilfredsstillende grundlag, såvel fagligt som metodisk.” Avalaks undersøgelse må således påregnes at danne en del af grundlaget for Naalakkersuisuts egen undersøgelse af sagen.

Naalakkersuisutmedlemmet oplyste endvidere på samrådet, at der vil blive fremlagt et lovforslag om uddannelsesstøtte på FM11. Det må påregnes, at lovforslaget vil introducere en ny model for uddannelsesstøtten, hvorefter grønlandske studerende i Danmark vil overgå til at modtage dansk SU samtidig med at retten til visse særydelser, her særligt den årlige feriefrirejse til Grønland, bibeholdes.

Hovedkonto 40.10.13 Vidtgående specialundervisning i folkeskolen

Jfr. oplysninger afgivet på samrådet har KANUKOKA indstillet overfor Naalakkersuisut, at nærværende område samt PPR (Pædagogisk-psykologisk rådgivning) udlægges etapevis til kommunerne. Hermed forstås, at Qeqqata Kommunia og Kommuneqarfik Sermersooq begge har meldt sig klar til at overtage områderne pr. 1. januar 2011. De øvrige kommuner har ønsket at vente med at overtage områderne. En udlægning som angivet vil forudsætte fremsættelsen af et ændringsforslag til Finanslovsforslagets 2. eller 3. behandling, hvilket Finansudvalget herefter afventer.

Hovedkonto 40.10.15 Skolemad

Alle kommunerne undtagen Qaasuitsup Kommune har søgt om tilskud til skolemad i 2010. Udvalget har søgt at få Naalakkersuisutmedlemmet til at oplyse konkret hvilke kommuner, som har søgt om at deltage i skolemadsordningen i 2011, men det har alene været muligt at få oplyst, at en del af ansøgningerne om at deltage i skolemadsordningen i 2010 også omfatter 2011.

Mere væsentligt har Naalakkersuisutmedlemmet oplyst, at man agter at evaluere skolemadsordningen i november i år. Angiveligt vil det være et mål for evalueringen at finde måder at gøre ordningen mere fleksibel, således at der f.eks. kan tilbydes morgenmad eller kosttilskud på skolerne. Evalueringen vil angiveligt indgå som grundlag for næste års bevilling på området.

Hovedkonto 40.90.03 Vedligehold af Selvstyrets bygninger

Naalakkersuisut har i besvarelsen af spg. 10.14 (Jfr. Bilag B) oplyst, at der ikke sker nogen som helst form for koordinering imellem Naalakkersuisutområdets vedligeholdelsesprojekter og andre projekter i regi af øvrige dele af Selvstyret eller kommunerne. Da dette naturligvis ikke er en hverken effektiv eller ansvarlig måde at forvalte midlerne finder Finansudvalget, at det er tilfredsstillende, at Naalakkersuisutområdet nu påregner at foranledige en koordinering af fremtidige vedligeholdelsesindsatser imellem Naalakkersuisutområderne m.v.

Hovedkonto 40.91.08 Institutioner under erhvervsuddannelserne

Naalakkersuisut oplyste sidste år, at skipperuddannelserne påregnedes flyttet til Danmark. Nedflytningen blev dog berostillet m.h.p. at undersøge, om det var muligt at fortsætte uddannelserne et andet sted her i landet. Undersøgelser desangående forventes angiveligt afsluttet medio oktober 2010, hvorfor Finansudvalget påregner, at Naalakkersuisutområdet af egen drift snarligt orienterer Inatsisartut om resultatet.

Hovedkonto 40.92.16 Socialpædagogisk seminarium og Sprogcentret

Betegnelsen SPS bruges flere steder om Socialpædagogisk seminarium. Finansudvalget ser gerne, at man finder en anden forkortelse for institutionen, idet forkortelsen SPS oftest bruges om Fåreholderforeningen.

Hovedkonto 40.94.13 Tilskud til idræt

Naalakkersuisut har i forslaget lagt op til at nedsætte bevillingen på nærværende hovedkonto med 250.000 kr. i fh.t. FL2010. Dette svarer til en nedsættelse på lidt over 3 procent i fh.t. bevillingen på hovedkontoen i FL2010. Finansudvalget har påpeget, at Udvalget finder nedsættelsen af støtten til idrætsudøvelse meget uhensigtsmæssig. Af Naalakkersuisuts besvarelse af spg. 10.25a (Jfr. bilag B) fremgår det imidlertid, at nedsættelsen af bevillingen anses modsvaret af, at GIF (Grønlands Idræts Forbund) har modtaget 2 mio. kr. ekstra i efterregulering fra tips- og lottomidlerne for 2009. En tilsvarende eller større efterregulering forventes også for 2010, idet omsætningen fra tips og lotto angiveligt udviser en kraftigt stigende tendens.

Finansudvalget fastholder dog sit synspunkt, idet Udvalget særligt skal opfordre Naalakkersuisut til at overveje, om den direkte sammenkædning af overskuddet fra tips- og lottoomsætningen og tilskuddet til idræt er fuldt ud hensigtsmæssig.

Der kan i denne forbindelse henvises til § 2, stk. 1, i Landstingslov nr. 7 af 1. juni 2006 om fordeling af tips- og lottomidler. Ifølge bestemmelsen modtager GIF (udover midlerne på nærværende hovedkonto) 50 % af Grønlands andel af overskuddet fra tips- og lottomidlerne. Dette tilskud afholdes via hovedkonto 40.94.21 Grønlands andel af tips- og lottoomsætningen og har iflg. aktivitetstallene på hovedkontoen udgjort lidt over 6 mio. kr. i 2009.

Udvalget har drøftet nedsættelsen af bevillingen med Naalakkersuisutmedlemmet på et samråd. Efter samrådet modtog Finansudvalget flere interessante oplysninger om aktiviteterne i GIF og de underliggende specialforbund. Et uddrag af disse oplysninger er tematiseret i det følgende.

Medlemstal

Finansudvalget har bemærket, at GIF angiver at have over 18.000 medlemmer. Udvalget har anmodet Naalakkersuisut om at validere dette umiddelbart påfaldende høje medlemstal. Udvalget har modtaget en oversigt (Vedlagt som underbilag til bilag D) af 2. juni 2010, af hvilken det fremgår, at GIF har iflg. egen opgørelse har 18.036 medlemmer fordelt på 10 forskellige specialforbund, her særligt GBU (7.529 medlemmer), GHF (2.526 medlemmer) og GSkiF (1.731 medlemmer). Af et udateret vedlagt notat, som tilsyneladende er udarbejdet i regi af Styrelsen for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke, fremgår det imidlertid, at det ikke med sikkerhed kan konstateres, at det reelle antal aktive medlemmer svarer til det antal GIF oplyser. Der lægges derfor i notatet op til, at der indføres en praktisk gennemførlig stikprøvekontrol på området. Angiveligt vil Naalakkersuisutområdet i nærmeste fremtid drøfte dette med GIF. Finansudvalget må principielt

tilslutte sig, at en sådan stikprøvekontrol snarest muligt gennemføres, idet GIF's *reelle* medlemstal må anses som en væsentlig parameter i fh.t. udmålingen af tilskud til organisationen.

Grønlands Boldspils Union

Det fremgår af det fremsendte materiale, at GBU i 2010 er blevet sat under administration af GIF. Organisationens driftsomkostninger er meget høje i fh.t. indtægterne og aktiviteterne. Ikke mindre end 36,9 % af organisationens indtægter går således til administrations- og driftsomkostninger. Bestyrelses honorarerne lå samlet på 125.000 kr. i 2009.

Grønlands skiforbund

Det fremgår af det fremsendte materiale, at GSkIF's nye bestyrelse har afskaffet bestyrelses honorarerne. Bestyrelses honorarerne lå samlet på 136.400 kr. i 2009. Afskaffelsen af bestyrelses honorarerne kan muligvis anses som et forsøg på at begrænse organisationens samlede udgifter til administration, idet administrationsomkostningerne i 2009 angiveligt udgjorde 56,7 % af forbundets indtægter. Denne høje andel betegnes i materialet som uacceptabel.

Grønlands Idrætsforbund

Organisationen har samlet modtaget et tilskud fra Landskassen på omkring 13,5 mio. kr. i 2009. Hertil kommer et uopgjort tilskud fra kommunerne, sponsorerne samt medlemskontingenter. Det fremgår af det fremsendte materiale, at organisationens driftsomkostninger i 2009 lå på omkring 2,5 mio. kr. Disse driftsomkostninger har bl.a. omfattet reovering af organisationens domicil til 656.000 kr. og bestyrelses honorarer på 125.000 kr.

Afrapportering

Naalakkersuisutmedlemmet oplyste på samrådet, at Naalakkersuisutområdet har fundet GIF's afrapportering for 2008 utilstrækkelig. Naalakkersuisutområdet har derfor angiveligt anmodet om, at afrapporteringen for 2009 blev mere konkret og faktuel. Iflg. det oplyste har dette imidlertid haft begrænset virkning, hvorfor der er iværksat en dialog med GIF om, hvordan kravene i resultatkontrakten kan gøres mere målelige. Finansudvalget må efter gennemgang af GIF's afrapportering af 5. maj 2010 udtrykke sin klare støtte til Naalakkersuisutområdets bestræbelser i denne henseende, idet afrapporteringen må anses som ganske kortfattet. Det gælder ikke mindst afrapporteringens punkt 7 vedrørende organisationens forpligtelser til at administrere de bevilgede midler med omtanke og sparsommelighed. Her er det blot anført, at GIF administrerer bevillingerne efter hensigten, uden at dette på nogen måde søges dokumenteret. En så kortfattet og overfladisk rapportering må betegnes som meget utilfredsstillende.

Finansudvalget skal i øvrigt om bestyrelses honorarerne særligt bemærke, at disse bør indgå i kommende drøftelser mellem Naalakkersuisutområdet og GIF.

Hovedkonto 40.94.14 Tilskud til landsdækkende børne- og ungdomsorganisationer

Finansudvalget har opfordret Naalakkersuisut til at overveje, om det fortsat er relevant at yde støtte til Sorlak og Spejderkorpset i det hidtidige omfang. Naalakkersuisut har til dette svaret, at det fortsat anses relevant at opretholde den samlede støtte til de af bevillingen omfattede forbund. Støtten til Sukorseq og spejderkorpset ønskes dog reduceret med 25.000 kr. pr forbund, mens der samtidig ønskes tilført 50.000 kr. til Sorlak m.h.p. at udvide sekretariatet. Dette sker som følge af, at Sorlak sidste år havde meget vanskeligt ved at udarbejde et retvisende regnskab.

Finansudvalget tager umiddelbart Naalakkersuisuts vurdering til efterretning. Udvalget finder dog fortsat, at det ville være mere relevant at reducere bevillingen på nærværende hovedkonto frem for tilskuddet til idrætsudøvelse.

Hovedkonto 40.94.17 Grønlands Radio - KNR

Naalakkersuisut har i besvarelsen af Finansudvalgets spørgsmål 10.27 klart redegjort for, at KNR's investering i digitalt produktionsudstyr må betegnes som temmelig mislykket. Naalakkersuisuts klare svar på Udvalgets spørgsmål har følgende ordlyd:

*"KNR har oplyst, at man i maj 2007 indkøbte et digitalt TV udstyr, der anvendes med succes på lokalradioer. TV versionen er imidlertid udviklet til nyhedsproduktion og egner sig ikke til afvikling af en hel sendeflade. Meget få TV stationer anvender dette system, og KNR købte den nyeste version, der har masser af børnesygdomme. KNR havde en ramme på 17 mio. kr., hvoraf de 4 blev brugt til implementering og uddannelse. Tilbuddet fra leverandøren lød på 22 mio. kr., og det blev skåret ned til 13 mio. kr.. Resultatet blev et meget sårbart system. Systemet går ofte ned, det er dyrt at vedligeholde, og det kræver rigtig mange ressourcer at kompetenceudvikle teknikerne, så de kan vedligeholde systemet. Det er heller ikke muligt at sælge udstyret, fordi der findes bedre og billigere systemer på markedet. **KNR har altså ikke fået effektiviseret TV produktionen med dette udstyr. I stedet står KNR med et udstyr, der snart er forældet og en trækningsret i selvstyret, der skal betales tilbage over en længere årrække.**"*

Da KNR er en selvejende institution må ansvaret for denne fejlposition i første omgang placeres hos stationens direktion og bestyrelse. Dette ændrer imidlertid ikke på, at det kan blive nødvendigt at tilføre stationen midler til et nyt system i løbet af en forholdsvis kort årrække.

Finansudvalget finder herudover, at det konkrete udbytte af den offentlige bevilling til KNR igennem en årrække har været for begrænset. Udvalget finder, at meget tyder på, at stationens effektivitet og produktivitet er for lav. Dette bør derfor være et fokusområde for stationens nye ledelse.

Udvalget anser at der er behov for en højnelse af stationens journalistiske standarder for faglighed og uvildighed. En sådan højnelse må anses som harmonerende med de forventninger og krav, der almindeligvis må stilles til en nyhedsstation, som er underlagt en public service forpligtelse, og som i væsentligt omfang finansieres via et offentligt tilskud.

Finansudvalget anser Udvalget for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke som egnet til at undersøge disse forhold nærmere. Udvalget ser derudover frem til selv at drøfte disse problemstillinger med KNR ved et forhåbentlig snarligt kommende besøg på stationen.

Hovedkonto 40.94.18 Grønlands Kulturhus Katuaq

Sidste år skrev Finansudvalget således i betænkningen til 2. behandlingen af FFL2010:

"Finansudvalget har opfordret Naalakkersuisut til at medtage krav om radio- og TV-transmissioner fra Katuaq i den kommende resultatkontrakt med KNR. Naalakkersuisut har indvilget i dette, hvilket Udvalget anser som positivt. (Spg. 10.33)"

Finansudvalget må imidlertid anse det som skuffende, at Naalakkersuisut ikke har levet op til sit løfte fra sidste år. Der er således ikke indarbejdet krav om transmissioner fra Katuaq i den nye public service kontrakt. Udvalget finder dette meget ærgerligt, idet Katuaq i langt højere grad burde fremstå som hele Grønlands kulturhus.

Hovedkonto 40.94.20 Arctic Winter Games og Island Games

Naalakkersuisut har oplyst, at AWG i 2016 vil blive gennemført med delt privat-offentlig finansiering. Finansudvalget finder, at Naalakkersuisut bør bestræbe sig meget grundigt på at leve op til *dette* løfte m.h.p. at begrænse landskassens udgifter til arrangementet mest muligt.

2.6. Aktivitetsområde 50-51 Naalakkersuisutmedlemmet for Fiskeri, Fangst og Landbrug

Inatsisartuts udvalg for Fiskeri, Fangst og Landbrug har gennemført et samråd med Naalakkersuisutmedlemmet for Fiskeri, fangst og landbrug. Samrådet omhandlede Naalakkersuisuts prioriteringer i FFL11 nærværende aktivitetsområde. Finansudvalget har modtaget kopi af samrådsnotatet. Det vedlægges som bilag I.

Strukturtilpasning i fiskeriet

Finansudvalget har stillet flere spørgsmål vedrørende Naalakkersuisuts bestræbelser på at fremme et mere økonomisk selv bærende kystnært fiskerierhverv. Udvalgets spørgsmål ses ikke mindst aktualiseret af det endnu engang udsatte forslag til fiskerilov. Derudover afsættes der i disse år midler til strukturtilpasning i det kystnære fiskeri med henblik at udtage urentable og ældre fartøjer fra fiskeriet i et hurtigere tempo, end det ellers ville ske.

Finansudvalget har spurgt (spg. 3.11e) om det ville være muligt at gennemføre en strukturtilpasning uden at anvende offentlige midler til formålet ved at ophæve grænsen mellem havgående og kystnært fiskeri og/eller hæve grænsen for højeste ejerandel af en kvote fra 10 % til 33 %.

Naalakkersuisut har bekræftet, at det indenfor det kystnære rejefiskeri vil være muligt under bestemte forudsætninger, at gennemføre en sådan strukturtilpasning uden at anvende offentlige midler til formålet. Det ville hermed være muligt at spare en givetvis ikke uvæsentlig andel af de midler, som ellers skulle have været brugt til strukturtilpasning. Naalakkersuisut har iflg. besvarelsen af spg. 11.4a oplyst, at der påregnes anvendt op til 39,6 mio. kr. til dette formål.

Fiskerilicenser til mindreårige

Naalakkersuisut har i besvarelsen af Finansudvalgets spørgsmål 3.11c oplyst, at der fortsat udstedes fiskerilicenser til mindreårige. Det overvejes angiveligt at implementere et forbud mod licensudstedelse til mindreårige i den evt. kommende nye fiskerilov.

Finansudvalget må umiddelbart stille sig positivt overfor overvejelser om et sådant forbud. Der er flere grunde hertil. For det første er der grænser for de formueretlige forpligtelser, som mindreårige kan påtage sig, hvilket kan give vanskeligheder i fh.t. indgåelse af aftaler om indhandling, afdragsordninger for fiskeriudstyr, ansvar i forbindelse med tab ved indhandling og i fh.t. tredjemand etc. For det andet er Udvalget bekendt med, at mindreårige tidligere har været anvendt som stråmænd for voksne fiskere, som grundet gæld til det offentlige ikke selv ønskede officielt at stå for indhandlingen og den dermed forbundne indtægt. For det tredje bør børn og unge under 18 år nærmere være under uddannelse end i ufaglært - og ikke nødvendigvis ufarlig - beskæftigelse. Og endelig bør børn og unge under 18 år ikke pånødes en forsørgerrolle, som risikerer at fastholde dem i et muligvis urentabelt erhverv.

Hovedkonto 50.01.17 Fiskeriaftaler med EU

Der henvises til det anførte under hovedkonto 20.05.44 Indtægter fra partnerskabsaftalen med EU.

Udvalget skal derudover særligt henlede Inatsisartuts opmærksomhed på, at der i perioden 2007-2010 er oparbejdet en gæld til EU som følge af, at EU er blevet tilbudt lavere kvoter end oprindelig forudsat. Gælden udgør 20,7 mio. kr. og den påregnes endelig tilbagebetalt i løbet af 2011. Det betyder, at der må forventes lavere indtægter på nærværende hovedkonto. Der henvises i øvrigt til ændringsforslag nr. 95.

Hovedkonto 50.01.18 Driftsaftaler, produktionsanlæg

Finansudvalget har anmodet Naalakkersuisut om at fremlægge modelberegninger til illustration af de sociale udgifters vækst i en typisk bygd, såfremt bevillingen under nærværende hovedkonto blev fjernet. Naalakkersuisut har imidlertid oplyst (Spg. 11.2d), at der ikke forefindes sådanne modelberegninger.

Finansudvalget finder, at det er påkrævet, at Naalakkersuisut tager initiativ til udarbejdelsen af modelberegninger som anført. Vi kan som samfund ikke i længden leve med at basere væsentlige tilskud til opretholdelse af urentable produktionsfaciliteter alene på formodede sammenhænge. Udarbejdelsen af sådanne modelberegninger bør indgå i arbejdet med den regionale udviklingsstrategi, jfr. hovedkonto 10.02.06.

Hovedkonto 50.01.19 Driftstilskud til Great Greenland

Finansudvalget har erfaret, at der er nedsat en arbejdsgruppe, som skal fremkomme med anbefalinger vedrørende Great Greenlands fremtid. Udvalget har flere gange opfordret Naalakkersuisutmedlemmet om at fremskynde dette arbejde, således at arbejdsgruppens anbefalinger kan foreligge i rimelig tid inden vedtagelsen af FFL11 m.h.p. at blive indarbejdet i lovforslaget. Dette har Naalakkersuisutmedlemmet imidlertid ikke anset som muligt.

Finansudvalget finder dette beklageligt. Udvalget har dog noteret sig, at Naalakkersuisutområdet jfr. besvarelsen af spg. 11.3b fastholder, at der ikke forventes ændrede (økonomiske) forudsætninger for driften af Great Greenland i 2011. Udvalget må forstå dette som Naalakkersuisutområdets implicite garanti for, at Naalakkersuisut ikke vil søge om tilførsel af yderligere midler til udvikling af virksomheden i 2011, hvilket Udvalget således tager til efterretning.

Naalakkersuisut har derudover oplyst, at der pr. ultimo juni er opbygget et sælskindsbjerg på 270.000 sælskind på Great Greenlands lagre. Dette svarer til den sædvanlige samlede indhandling

fra mellem 3 og 4 års sælfangst. Udvalget går ud fra, at disse skind er oplagret under betryggende forhold, idet Udvalget er bekendt med, at oplagrede sælskind tidligere er gået i forrådnelse i stort omfang, hvilket dengang medførte både driftsøkonomiske og politiske kontroverser.

Hovedkonto 51.01.04 Genetableringsstøtte

Finansudvalget mener grundlæggende, at Naalakkersuisut bør supplere nærværende bevilling med bestræbelser og tiltag, som vil være egnede til at fremme de enkelte fiskere og fangeres forståelse for almindelige driftsøkonomiske principper. Udvalget tænker her helt konkret på nødvendigheden af, at der løbende lægges midler til side til geninvesteringer, vedligeholdelse og reparationer. Landskassen bør således være den sidste finansieringskilde, man søger til – og ikke den første. Ligeledes bør Naalakkersuisut søge at øge forståelsen for den enkelte fisker og fangers eget ansvar for at tegne de nødvendige forsikringer.

Hovedkonto 51.01.06 Jagtbetjentordning

Naalakkersuisut har i besvarelsen af spg. 11.7a oplyst, at reglerne på området bliver overtrådt, men man har ikke nogen viden om i hvilket omfang. Store dele af landet dækkes derudover ikke af jagtbetjentene. I det omfang ordningen fortsættes bør resultaterne synliggøres – f.eks. i form af en evaluering, hvor de konkrete resultater og de hermed anvendte midler sættes i konkret forhold til hinanden.

Hovedkonto 51.01.07 Konsulenttjenesten for Fiskere og Fangere

Naalakkersuisut har i besvarelsen af spg. 11.8c oplyst, at der er fokus på, at servicekontrakten med KNAPK om konsulenttjenesten ikke må være en skjult støtte til KNAPK. Servicekontrakten skal alene dække de udgifter, som KNAPK har i forbindelse med administrationen af de opgaver, som KNAPK udfører på vegne af Selvstyret. Dette støtter Finansudvalget op om.

Udvalget har noteret sig, at Naalakkersuisut anser det anførte i budgetbidraget om indførelse af delvis brugerbetaling for konsulenttjenestens ydelser som relevant også i fh.t. FL2011. Finansudvalget stiller sig tøvende overfor dette, idet en tilsvarende passus har været anført på budgetbidraget igennem en længere årrække, uden at dette har haft nogen relevans i praksis.

Hovedkonto 51.03.02 Finansieringsstøtte til landbrugserhvervet

Finansudvalget har stillet flere spørgsmål vedrørende forsøgsstationen Upernaviarsuk. På baggrund af Naalakkersuisuts svar (Spg. 11.11) er det Udvalgets opfattelse, at det bør undersøges, hvorledes forsøgsstationens resultater kan nyttiggøres m.h.p. en forøgelse af den indenlandske landbrugsproduktion. Udvalget finder således, at fokus i en periode bør flyttes fra planteavlseksperimenter til formidling af resultater og viden. Udvalget ser en sådan indsats som egnet til på en bred front at konsolidere landbruget økonomisk, hvorved det vil være muligt at nedbringe Landskassens tilskud til erhvervet.

Formålskonto 51.07 Erhvervsstøtte

Der henvises til det anførte vedrørende restancer til det offentlige under denne betæknings afsnit om aktivitetsområde 24; Skattestyrelsen.

Det kan supplerende anføres, at Naalakkersuisut har oplyst (Spg. 11.13b), at ESU restgælden for fiskeri udgør 51,4 mio. kr. Heraf udgør restancerne 22,1 mio. kr. Restgælden for landbrug udgør 12,2 mio. kr., hvoraf 2,2 mio. kr. er i restance. Af restancerne anslås samlet omkring 10,5 mio. kr.

på nuværende tidspunkt som tabte. Dette svarer til et tab på lidt over 50 %. Udvalget finder ikke denne høje tabsandel prisværdig, og anser følgelig, at der fremadrettet må ske en forbedret kreditvurdering af potentielle låntagere, idet der ikke bør ydes udlån til projekter i de tilfælde, hvor låntager med nogen grad af sandsynlighed ikke fuldt ud vil kunne afdrage gælden.

2.7. Aktivitetsområde 62-66 Naalakkersuisutmedlemmet for Erhverv og Råstoffer

Naalakkersuisut har uden forbehold oplyst, at det er muligt, at slå en række hovedkonti under område 62-64 sammen, hvilket Finansudvalget finder, bør ske senest i forbindelse med udarbejdelsen af FFL12. Ved samme lejlighed kan en række af budgetbidragene med fordel gennemgå en relevansorienteret ajourføring.

Hovedkonto 64.01.01 Departementet for Erhverv og Arbejdsmarked

Finansudvalget har fulgt op på sagen omkring smidiggørelse af regelsættet, der gælder ved indførsel af grønlandske fødevarer til EU (Spg. 12.2). Naalakkersuisut har bl.a. oplyst følgende:

"[En ny veterinærordning] forventes at træde i kraft primo 2012, hvorefter fiskeprodukter med grønlandsk oprindelige kan eksporteres til EU uden om veterinærkontrollen i Aalborg.

Veterinærordningen kræver bl.a. at der bliver bygget et kontrolsted i Nuuk for fiskeprodukter, som importeres til Grønland fra lande udenfor EØS (EU, Island, Norge m.fl.). Byggeriet forventes påbegyndt i januar 2011, og finansieres privat via en aftale mellem fiskerierhvervet og Royal Arctic Line, som står for driften."

Finansudvalget finder, at det er passende, at Landskassen på denne vis friholdes for udgifter, idet erhvervene principielt bør varetage så stor en andel af omkostningerne til egen infrastruktur som muligt.

Hovedkonto 64.01.04 Kompetenceudviklingskurser

Udvalget finder, at Naalakkersuisut jfr. besvarelsen af spg. 12.3b bør formulere og implementere mere ambitiøse retningslinjer for sikringen af hjemmehørendes beskæftigelse indenfor råstofindustrien. Udvalget er bekendt med, at andelen af hjemmehørendes beskæftigelse indenfor råstofindustrien i Canada efter mange års indsats blot er nået op på 50 %. Naalakkersuisut bør tilstræbe, at denne andel indenfor en overskuelig årrække bliver større i Grønland, end den aktuelt er i Canada. Udvalget anser dog samtidig, at det væsentligste er generelt at sikre den hjemmehørende befolkning reelle muligheder for en lønsom og meningsfuld beskæftigelse uanset branche, hvorfor Udvalget lægger mindre vægt på, om den hjemmehørende arbejdskraft beskæftiges direkte indenfor råstofindustrien eller indenfor afledte erhverv.

Hovedkonto 64.10.13 Udvikling af kunsthåndværk, husflid og skindprodukter

Det er via Finansudvalgets spørgsmål blevet afdækket, at der ikke har været foretaget en nærmere evaluering af udbyttet af bevillingen. En sådan evaluering bør iværksættes, idet den bl.a. vil være egnet til at vurdere, om det tilsyneladende høje udbud af importerede souvenirprodukter af tvivlsom kvalitet, kan tilskrives fraværet af grønlandsk produceret kunsthåndværk m.v. af et mere moderne udtryk og tilsnit, eller om den høje forekomst af importerede produkter måske nærmere er udtryk for en disharmoni imellem de indenlandsk producerede varers kvalitet og pris, manglende variationer i produktudbuddet eller andet.

Formålsskonto 64.13 Arbejdsmarked

Der henvises til det anførte om arbejdsmarkedsstatistik under betænkningens afsnit om hovedkonto 20.16.01 Grønlands Statistik. Udvalget skal i denne forbindelse ikke undlade at udtrykke sin dybe utilfredshed med Naalakkersuisuts under nævnte hovedkonto omtalte langsommelighed vedrørende den for ét helt år siden anmodede registersamkørsel. Der henvises i sidstnævnte forbindelse ligeledes til det anførte under hovedkonto 64.13.21 Revalidering.

Hovedkonto 64.10.25 Aluminiumsprojektet

Den endelige beslutning om Grønlands engagement i aluminiumsprojektet er endnu engang blevet udsat med et år. Det forventes nu, at Inatsisartut tager endelig beslutning om at involvere sig i projektet på EM2011. Ved samme lejlighed skal der tages endelig beslutning om en ejerskabsmodel. Der er dog også en risiko for, at projektet må opgives. Det vil medføre, at de afholdte midler i det mindste foreløbigt må afskrives som tab. Såfremt projektet gennemføres, vil det blive nødvendigt at øremærke ganske store beløb til opførelsen af en ny bydel i Maniitsoq i kommende finanslove. Det er endnu ukendt, om projektet vil være tilstrækkelig rentabelt til at forrente denne investering.

Aluminiumsprojektet forventes at skabe 1.100-1.200 permanente arbejdspladser på aluminiumsværket, vandkraftværkerne og i afledte jobs. Dette konkluderede NIRAS i en rapport i januar 2010. Konsulentvirksomheden Copenhagen Economics har i juli 2010 supplerende vurderet, at aluminiumsprojektet vil betyde øgede nettoindtægter for kommunerne i størrelsesordenen 44-87 mio. kr. pr. år. Indtægtsstigningen skyldes primært højere skatteindtægter. Det er ukendt, om de på EM10 fremsatte forslag til skattelove vil ændre på indtægsskønnet. Begrænsninger i befolkningsmobiliteten og på boligmarkedet vil dog kunne reducere den økonomiske gevinst.

Hovedkonto 64.13.21 Revalidering

Finansudvalget afventer, jfr. Naalakkersuisuts besvarelse af udvalgets spg. 12.9a, fremsendelse af konkrete oplysninger vedrørende revalidenders efterfølgende beskæftigelse. Det er desværre Udvalgets erfaring, at fremsendelse af oplysninger og besvarelser fra Naalakkersuisutområdet i flere tilfælde har været meget forsinkede eller er helt udeblevet, men Udvalget har fortsat tillid til, at Naalakkersuisutområdet kan løfte sine opgaver.

Hovedkonto 66.01.02 Råstofprojekter

Udvalget har modtaget en udmærket redegørelse vedrørende Naalakkersuisuts forventninger til olieefforforskningen i hhv. Disko, Vest og Sydgrønland samt i Baffin Bugt. Udvalget håber at kunne anvende disse oplysninger i forbindelse med en kommende orienteringsrejse til Skotland, hvor Udvalget påregner at mødes med bl.a. Cairn Energy.

Udvalget finder i øvrigt, at Naalakkersuisutområdet bør tilsikre en så høj grad af realisme og synlighed i finanslovsbudgetteringen som muligt, jfr. Budgetlovens bestemmelser herom. Dette gælder særligt f.s.v. angår budgetteringen af indtægter fra salg af seismiske data m.v. Herudover bør åbenhed og transparens være nøgleværdier indenfor forvaltningen af området.

2.8. Aktivitetsområde 70-73 Naalakkersuisutmedlemmet for Boliger, Infrastruktur og Trafik

Udvalget har den 19. oktober 2010 afholdt samråd med Naalakkersuisutmedlemmet for nærværende område. Der henvises til samrådsnotatet samt tilhørende materiale, som er vedlagt under bilag E. Der henvises derudover til betænkningens afsnit 2.10.

Hovedkonti under 70-området

Finansudvalget finder, at Naalakkersuisut bør overveje, at reducere antallet af hovedkonti på 70-området, idet bevillingsforudsætningerne på flere hovedkonti forekommer meget enslydende. Udvalget håber på, at der vil kunne ske en sådan reduktion i antallet af hovedkonti i FFL12.

Hovedkonto 70.01.01 Departementet for Boliger, Infrastruktur og Trafik, adm.

Naalakkersuisut oplyste sidste år, at det er en målsætning, at reducere andelen af chefstillinger i styrelsen med mindst 25 procent.⁵ Finansudvalget fandt denne målsætning støtteværdig, da Udvalget havde konstateret, at chefandelen i Styrelsen lå på omkring 1/3. Naalakkersuisutmedlemmet oplyste på samrådet, at målsætningen er indfriet, idet antallet af normerede chefstillinger er faldet fra 12 til 9, svarende til en reduktion på 25 %. Udvalget finder dette tilfredsstillende – under forudsætning af, at der naturligvis ikke fortsat udbetales cheflønninger til personer, som ikke længere varetager cheffunktioner. Dette gælder såvel for nærværende som for andre aktivitetsområder.

Hovedkonto 70.01.12 Landsplanlægning

Finansudvalget har modtaget en meget grundig redegørelse om landsplanlægningens aktuelle opgaver og status. Der henvises til den anbefalelsesværdige besvarelse af Finansudvalgets spørgsmål 13.3, jfr. bilag B.

Hovedkonto 70.10.07 Administrations- og projektudgifter vedrørende anlægsområdet

Finansudvalget har modtaget en del oplysninger om planerne for boligbyggeri og sanering i Nuuk. Der henvises til besvarelsen af Finansudvalgets spørgsmål 13.5, jfr. bilag B. Der henvises derudover til Naalakkersuisutmedlemmets besvarelse af udvalgets samrådsspørgsmål nr. 5, jfr. bilag E. Der henvises endelig til nærværende betæknings afsnit om anlægsområdet.

Hovedkonto 72.10.16 Drift af udlejningsboliger, kapitalafkast

I finanslovsforslaget lagde Naalakkersuisut oprindeligt op til, at der qua tekstanmærkning til hovedkontoen skulle indføres et differentieret kapitalafkast for selvstyrets udlejningsejendomme. Via Finansudvalgets spørgsmål er det imidlertid blevet afklaret, at den foreslåede ordning lagde op til en usaglig forskelsbehandling af lejerne, og at hjemmel for forslaget ikke var til stede. Der henvises til Udvalgets spørgsmål 5.12, jfr. bilag B. Naalakkersuisut har på denne baggrund fremsat ændringsforslag til 2. behandlingen af finanslovsforslaget m.h.p. at annullere de forventede indtægter af ordningen.

Finansudvalget finder imidlertid, at forløbet omkring det foreslåede og nu opgivne differentierede kapitalafkast bør give Naalakkersuisut anledning til alvorlig selvansøgelse. Det må således betegnes som yderst betænkeligt, at ingen i Naalakkersuisut og dets administration, herunder Lovkontoret, så vidt vides har fundet anledning til at stille spørgsmål ved de ganske åbenbare hjemmelsproblemer ved den foreslåede ordning, for Finansudvalget påpegede disse problemer. Det

⁵ Jfr. sidste års betæknings afsnit om hovedkonto 70.10.01 Styrelsen for boliger, infrastruktur og trafik, adm.

må anses som en skærpene omstændighed, at der forelå en ombudsmandsudtalelse fra 2001, som direkte anførte, at det var yderst tvivlsomt, om der via tekstanmærkning lovligt kan foretages fastsættelse af eller ændringer i kapitalafkastet.

Udvalget har stor forståelse for, at det er helt nødvendigt, at skabe en bedre balance imellem Landskassens indtægter og udgifter på både kortere og længere sigt. Men i et moderne folkestyre lader denne balance sig imidlertid ikke skabe blot ved hurtige snuptagsløsninger af tvivlsom juridisk og etisk karakter, som søges iværksat uden at nogen så vidt muligt opdager det. Der er ingen anden farbar vej end at foretage en egentlig prioritering af Landskassens udgifter, hvor man åbent vælger og ikke mindst fravælger udgifter, indtil udgifter og indtægter er i balance. Dette principielle og uomgængelige standpunkt kan udstrækkes til at omfatte både det nu opgivne forslag om et differentieret kapitalafkast og Naalakkersuisuts kommende forslag til kompenserende besparelser.

Hovedkonto 73.01.05 TV- og Radiodistribution i Grønland

TV-sendenettet digitaliseres i løbet af 2010-2012. Hermed åbnes der op for transmission af flere TV- og radiokanaler over det meste af landet. Tiltaget holdes indenfor de allerede afsatte bevillinger.

Hovedkonto 73.01.15 Godstransport

Finansudvalget har igennem flere år været skeptisk overfor Naalakkersuisuts forslag til finansiering af Royal Arctic Line A/S' (RAL) og Royal Arctic Bygdeservice A/S' (RAB) nye skibe. Naalakkersuisut har således arbejdet for at indføre en afgift på godstransporten over Atlanten m.h.p. at skaffe kapital til nye bygdeforsyningskibe. Skiftende finansudvalg har imidlertid principielt anset en sådan krydssubsidiering som modvirkende de mangeårige bestræbelser for at etablere mere kostægte og gennemskuelige priser. Målet for disse bestræbelser var at fremme en økonomisk bæredygtig erhvervsudvikling m.h.p. udviklingen af en selv bærende økonomi.

Udvalget har på denne baggrund anmodet Naalakkersuisut om at redegøre for mulighederne for at gennemføre organisatoriske og strukturelle rationaliseringer i RAL og RAB m.h.p. at begrænse det offentlige og privates betalinger til virksomhederne. (Spg. 13.16, jfr. bilag B)

Naalakkersuisut har bl.a. svaret således:

"Mantec Aps har som ekstern konsulent gennemført en analyse af virksomheden. Analysen har haft til formål at sikre, at virksomheden har det rigtige omkostningsniveau i forhold til de nuværende aktiviteter og samtidig med henblik på at afdække muligheder og potentialer for at sænke omkostningsniveauet. ManTec Aps har gennemført lignende projekter med stor succes både i fragtrederiet DFDS Tor Line og passagerrederiet DFDS Seaways.

*Resultatet af denne gennemgang, som blev afsluttet juni 2010, viste, at **der er potentiale for omkostningsreduktioner og effektivisering** af arbejdsgange. Der er tale om både store og små ændringer, som samlet set skal reducere virksomhedens omkostninger.*

*Konklusionerne fra analysen er nu samlet i projektet Ninngarut, som er iværksat i august 2010 og forventes fuldt implementeret med udgangen af 2011. **Målsætningen er at øge medarbejdernes kompetencer samt effektivisere og finde besparelser for et beløb på kr. 30 mio.**"*

Finansudvalget har med glæde og interesse noteret sig, at Bolig- og Infrastrukturudvalget allerede har forholdt sig grundigt til ovenstående udmelding fra Naalakkersuisut. Bolig- og Infrastrukturudvalget har bl.a. skrevet således i sin betænkning til EM10/78:

*”Udvalget finder den af Royal Arctic Line foranstaltede undersøgelse særdeles relevant. Som det kan ses af svaret fra Naalakkersuisut, har det via assistance fra en ekstern konsulent været muligt, at finde rationaliseringsgevinster i størrelsesordenen 30 mio. kr. årligt hos Royal Arctic Line A/S. Udvalget kan på baggrund af oplysningerne fra Naalakkersuisut til Finansudvalget konkludere, at en tilsyneladende suboptimal drift hos Royal Arctic Line i realiteten har medført en unødvendig udgift på 30 mio. kr. årligt for de grønlandske forbrugere, da der i realiteten ikke er andre til at betale regningen. **Det kan i den sammenhæng ikke udelukkes, at dette årsagsforhold har været gældende i årevis.** Ej heller kan det udelukkes, at tilsvarende rationaliseringsgevinster kan realiseres i andre større selvstyrejede selskaber.*

Udvalget skal i den forbindelse opfordre Naalakkersuisut til i en løbende dialog med Royal Arctic Line at følge rationaliseringsprocessen tæt, således at det sikres, at Royal Arctic Line bevarer det nødvendige organisatoriske momentum med henblik på at realisere denne ganske betragtelige rationaliseringsgevinst til gavn for det grønlandske samfund.”

Finansudvalget er helt enig med Bolig- og Infrastrukturudvalget i det ovenfor anførte. I lighed med Bolig- og Infrastrukturudvalget finder Finansudvalget, at Naalakkersuisut bør sikre, at de af Mantec identificerede rationaliseringspotentialer realiseres i selskabets daglige drift, således at disse potentialer kan komme borgere og erhvervsliv i Grønland til gavn og nytte i form af f.eks. en nedsættelse af Selvstyrets ganske omfattende servicekontraktbetalinger. Samtidig skal Udvalget ikke undlade at anføre, at det er ganske tænkeligt, at der kan findes lignende besparelses- og rationaliseringspotentialer i andre selvstyrejede monopolselskaber. I den kommende tid ser Udvalget frem til at erfare, hvordan Naalakkersuisut i praksis søger at tilskynde til, at sådanne potentialer afdækkes og realiseres.

Hovedkonto 73.02.02 Havnevedligehold

Naalakkersuisut har oplyst, at der eksisterer et skønnet vedligeholdelseefterslæb på havnene på omkring 80 mio. kr. (Spg. 13.17). Finansudvalget finder dette store efterslæb urovækkende, ikke mindst set i lyset af den store rolle som havnene spiller i gods- og passagertrafikken.

Finansudvalget skal **opfordre** Naalakkersuisut til at søge at frigøre midler til at indhente dette efterslæb på de kommende års finanslove. Udvalget skal ligeledes **opfordre** Infrastruktur- og Boligudvalget til at forfølge denne sag.

Hovedkonto 73.93.02 Grønlands lufthavnsvesen, Mittarfeqarfiit

Naalakkersuisut har oplyst, at der eksisterer et skønnet vedligeholdelseefterslæb på lufthavnene på omkring 708 mio. kr. (Spg. 13.18). Det svarer til, at der hvert år siden 1998 er blevet akkumuleret et efterslæb på lidt under 60 mio. kr. Efterslæbet er beregnet som en difference imellem selskabets afskrivninger (nedslidningen af selskabets materiel) og de på finansloven givne anlægsbevillinger til Mittarfeqarfiit. Efterslæbet kan således anses som udtryk for, at der løbende sker en nedslidning af selskabets aktiver. Dette kan i sagens natur kun fortsætte i en begrænset årrække, inden det bliver nødvendigt at tilføre selskabet meget store midler m.h.p. at gennemføre de nødvendige reinvesteringer og vedligeholdelsesarbejder.

De anførte oplysninger må – med muligt forbehold for opgørelsesmetoden – således betragtes med den største alvor.

Formålsskonto 73.94 Nukissiorfiit

I finansloven for 2005 blev ensprissystemet på el og vand reformeret med henblik på at fremme mere kosttætte priser på området. Reformen byggede på en 5-årig overgangsordning, således at befolkningen og fiskeindustrien fik tid til at vænne sig til, at priserne kunne stige eller falde afhængigt af de lokale produktionsomkostninger.

Det var forventet, at Inatsisartut under indeværende samling skulle drøfte og beslutte, hvorledes reformen skulle videreføres. Der er således omdelt en redegørelse om sagen. Det fremgår imidlertid af denne redegørelse, at Inatsisartut nu først forventes at træffe beslutning om en ny tarifstruktur på FM11 m.h.p. implementering af en ny takstmodel i FFL12.

Udsættelsen af beslutningen om en ny takststruktur kan i en vis forstand anses som hensigtsmæssig, idet udsættelsen vil give Inatsisartut og befolkningen lejlighed til at overveje og drøfte, hvorledes et nyt takstsystem kan udformes på den mest passende vis. Finansudvalget skal opfordre til, at disse drøftelser sker på et realistisk grundlag. Det må således ærligt erkendes, at landets økonomiske situation er presset, og en forøgelse af tilskud og driftsudgifter er ikke mulig under de nuværende økonomiske forudsætninger. Dette vil ikke ændre sig indenfor en overskuelig årrække. En konsekvens vil kunne være, at der bliver behov for at nedsætte bevillingen til kompensations- og overgangsordninger på hovedkonto 73.94.02, hvilket må forventes at føre til takststigninger for el og vand i det meste af landet. Dette bør i god tid meldes åbent og ærligt ud overfor befolkningen og virksomhederne.

Det er i øvrigt tænkeligt, at Skatte- og Velfærdskommissionen også vil fremkomme med anbefalinger indenfor dette område. Nærmere herom vides dog endnu ikke med sikkerhed.

2.9. Aktivitetsområde 77 Naalakkersuisutmedlemmet for Indenrigsanliggender

Der henvises indledningsvis til skrivelse af 13. oktober 2010 fra Miljø- og Fredningsudvalget vedr. miljø- og naturaspekter i FFL11 samt svar af 26. oktober 2010 fra Naalakkersuisut. Begge er vedlagt under bilag H.

Hovedkonto 77.01.01 Departementet for Indenrigsanliggender, Natur og Miljø, adm.

Det er oplyst, jfr. besvarelsen af spg. 14.1 under bilag B, at udgiftsskønnet for departementet, som blev udarbejdet under vedtagelsen af FL2010, er i god harmoni med de reelt afholdte udgifter. Iflg. det oplyste, har departementet imidlertid kun forbrugt 51,5 % af sin årsbevilling pr august 2010. Selvom der har været ubesatte stillinger, synes der således at være rum for besparelser på området.

Formålsskonto 77.05 Miljø og Natur

Naalakkersuisut har oplyst, at man vil arbejde ud fra princippet om, at den der producerer affaldet skal betale for at få det fjernet (*Polluter pays principle*). Det betyder bl.a., at der i de kommende år må forventes en højere grad af brugerbetaling i forbindelse med affaldsbortskaffelse. Dette både for private og for virksomheder. Finansudvalget ser positivt på dette, idet Udvalget dog skal bemærke, at implementeringen af et sådant princip må ske i sammenhæng med holdningsbearbejdende initiativer, idet der ellers vil være en risiko for, at borgere og virksomheder vil benytte uautoriserede metoder til at skaffe sig af med affald; f.eks. ved ulovlig dumpning.

Affaldshandlingsplanen

Inatsisartut drøftede for to år siden (EM08/120) en redegørelse om affaldshandlingsplanen. Det fremgår af redegørelsen, at affaldshandlingsplanen opererer med investeringer på 132,0 mio. fordelt over en fireårig såkaldt planperiode (2010-2013). I samme periode påregnes der merudgifter til drift og administration. Disse er anslået til at stige fra ca. 4 mio. kr./år i 2010 til ca. 24 mio. kr./år i 2013.

Planen opererer herefter med en 8-årig såkaldt perspektiveringsperiode (2014-2021). I løbet af denne periode forventes gennemført offentlige investeringer på 267 mio. kr. Drifts- og administrationsomkostningerne forventes at stige fra ca. 32 mio. kr./år i 2014 til ca. 75 mio. kr./år i 2021.

Der er i år afsat midler til en begyndende implementering af dele af affaldshandlingsplanen. Finansudvalget havde principielt gerne set, at det var muligt at frigøre yderligere midler til formålet, men må i den konkrete anstrengte økonomiske situation også erkende, at det kun med stor vanskelighed er muligt at frigøre yderligere midler til formålet. Det er dog Udvalgets enige vurdering, at i det omfang, der overhovedet bliver plads til indprioritering af nye initiativer i de kommende års finanslovsforslag, skal affaldshandlingsområdet prioriteres meget højt. Udvalget har med tilfredshed konstateret, at Naalakkersuisut uden forbehold har erklæret sig enig i dette. Der henvises til Naalakkersuisuts besvarelse af spg. 3.10b under betænkningens bilag B.

Hovedkonto 77.02.01 Tilsynsrådet for Kommunerne

Reelt er der kun én af landets kommuner, som har en rimelig økonomi for øjeblikket. Dette må anses som bekymrende. Der henvises til det anførte herom under hovedkonto 20.05.20 Bloktilskud til kommunerne. Tilsynsrådet har så vidt vides ikke foretaget skridt i fh.t. de aktuelle økonomiske problemer i landets 3 øvrige kommuner.

Udvalget har modtaget en kopi af Deloitte's revisionsrapport vedr. Kommuneqarfik Sermersoq. Rapporten er yderst kritisk overfor kommunens økonomistyring. Det må af rapporten reelt konkluderes, at der indenfor flere kerneområder er økonomisk kaos i kommuneforvaltningen. Dette vil med sandsynlighed føre til økonomiske tab for såvel borgerne, som for det offentlige. Det kan heller ikke udelukkes, at risikoen for en svækkelse af borgernes retssikkerhed i form af konkrete fejlfagførelser er til stede. Det fremstår ikke ganske klart, hvorfor Tilsynsrådet ikke har fundet anledning til at undersøge disse forhold nærmere.

Deloitte's revisionsrapport er vedlagt som et underbilag til bilag B.

Hovedkonto 77.03.01 Tilskud til partiernes valgkamp

Der er ikke afsat midler til valgkamptilskud på denne hovedkonto i hverken 2011, 2012 eller 2014. Der er foreslået afsat en bevilling på 300.000 kr. i 2013. Finansudvalget har på denne baggrund anmodet Naalakkersuisut om at garantere, at der ikke vil blive søgt en tillægsbevilling til valgkamptilskud i forbindelse med Inatsisartutvalget, som skal afholdes (senest) i 2013.

Naalakkersuisut har ganske bemærkelsesværdigt svaret, at en sådan garanti ikke kan udstedes, ”... *da det ikke kan vides på forhånd hvor mange enkeltkandidater samt nye partier der opstiller til valget i 2013*”. Nye (og gamle) partier, kandidatforbund og enkeltkandidater har ifølge loven om tilskud til politisk virksomhed imidlertid ikke noget retskrav på at modtage tilskud til valgkamp. Det fremgår således direkte af lovens § 6, stk. 2, at tilskuddet fastsættes på finansloven. Det vil konkret sige, at ansøgerne i tilfælde af valg til Inatsisartut i 2013 er henvist til at dele de 300.000 kr., som er foreslået afsat på finansloven. Kommer valget på et tidligere tidspunkt vil det ikke være muligt at yde valgkamptilskud, da der ikke er afsat midler overhovedet i de øvrige bevillingsår.

Finansudvalget skal opfordre Naalakkersuisutmedlemmet for Finanser til ved dette forslags 2. behandling at afgive en garanti om, at der ikke vil blive søgt om tillægsbevilling til nærværende hovedkonto i tilfælde af udskrivelse af valg til Inatsisartut frem til og med 2013.

Hovedkonto 77.05.03 Miljø, tilskud til oliebekæmpelsesudstyr

Udvalget har anmodet om oplysninger om beredskabet og kompetencefordelingen i forbindelse med olieudslip, f.eks. i forbindelse med Cairns prøveboringer.

Udvalget har modtaget en besvarelse fra både Naalakkersuisutmedlemmet for Indenrigsanliggender og Naalakkersuisutmedlemmet for Erhverv og Råstoffer.

Der henvises til Naalakkersuisuts besvarelser af Udvalgets spørgsmål 14.6 under bilag B. Udvalget skal på baggrund af Naalakkersuisuts besvarelser udtrykke sin umiddelbare tillid til varetagelsen af området. Finansudvalget skal derudover **opfordre** hhv. Inatsisartuts Frednings- og miljøudvalg samt Erhvervsudvalg til at studere disse besvarelser grundigt.

2.10. Aktivitetsområde 80-89 Naalakkersuisutmedlemmet for Boliger, Infrastruktur og Trafik

Udvalget har den 19. oktober 2010 afholdt samråd med Naalakkersuisutmedlemmet for nærværende område. Der henvises til samrådsnotatet samt tilhørende materiale, som er vedlagt under bilag E. Der henvises derudover til betænkningens afsnit 2.8.

Udbudsformerne

Finansudvalget har på samrådet med Naalakkersuisutmedlemmet særligt drøftet fordele og ulemper ved anvendelsen af totalentrepriser i fh.t. fagentrepriser. Naalakkersuisutmedlemmet oplyste på samrådet, at licitationsresultaterne fra flere aktuelle udbudsforretninger i Nuuk har ligget forholdsvis tæt, uanset om der var tale om en fagentreprise eller en totalentreprise. Naalakkersuisutmedlemmet fandt derudover, at store anlægsprojekter, såsom større boligprojekter eller sygehusombygninger, bedst løses ved totalentrepriser. Angiveligt har erfaringerne fra anvendelsen af fagentrepriser ved bl.a. ombygningen af Dronning Ingrid's Hospital således været meget dårlige. Naalakkersuisutmedlemmet anså således først og fremmest valget af totalentrepriseformen som en tilsikring af et overordnet ansvar for, og effektiv koordinering af,

større anlægsprojekter. Det blev supplerende anført, at det er Naalakkersuisuts erfaring, at der ved totalentrepriser i stort omfang sker en tilknytning af mindre entreprenører som underleverandører.

Anlægs- og Renoveringsfonden

Alle budgetterede anlægs- og renoveringsmidler til konkrete projekter overføres til anlægs- og renoveringsfonden. Når der i et år ikke er udført de anlægsarbejder, der er bevilget, vil den budgettekniske anlægs- og renoveringsfond opsamle midler til færdiggørelse af de pågældende anlægsarbejder.

Princippet bag Anlægs- og Renoveringsfonden er nærmere beskrevet i Budgetlovens kapitel 5 og bemærkningerne hertil.

En række forskellige Finansudvalg har igennem flere år påpeget problemerne med ophobningen af midler i Anlægs- og Renoveringsfonden. Ophobningen af midler kan i et vist omfang tilskrives, at Naalakkersuisut har været for optimistisk i sine bevillingsskøn. Der henvises til Udvalgenes betænkninger til de sidste mange års finanslove.

Naalakkersuisut oplyser, at der forventes et fald i de ophobede midler i fonden i de kommende år. Finansudvalget har noteret sig denne forventning. Udvalget er dog også opmærksom på, at tilsvarende forventninger er fremgået af flere af de foregående finanslovsforslag.

Ved udgangen af 2008 lå der omkring 880 mio. kr. i Anlægs- og Renoveringsfonden. I begyndelsen af 2010 lå der omkring 925 mio. kr. i fonden. Fondens akkumulerede midler synes således fortsat at øges.

I den konkrete økonomiske situation, hvor Landskassens frie likviditet er begrænset, kan det på kort sigt være hensigtsmæssigt, at der er opsamlet midler i Anlægs- og Renoveringsfonden, idet disse midler understøtter Landskassens likviditet. Da midlerne i fonden imidlertid er bundet til konkrete projekter og byggerier, som kan være under opførelse, kan fondens midler ikke erstatte en egentlig *fri* likviditet. På et tidspunkt vil midlerne i fonden blive afregnet med entreprenører o.a., som udfører anlægsopgaver for Selvstyret. I den nuværende situation er det således af afgørende betydning, at der er styr på Landskassens likviditet. Det er derfor vigtigere end nogensinde før, at der budgetteres med et **realistisk afløb** på anlægsbevillingerne.

I det følgende illustreres imidlertid konkret, hvorledes et Naalakkersuisutområde for lidt under ét år siden konkret ikke budgetterede med et sådant realistisk afløb:

I begyndelsen af december 2009 fremsendte Naalakkersuisut en ansøgning om udmøntning af midler til udvidelse af GU i Nuuk.⁶ Udvalget stillede i denne forbindelse bl.a. følgende spørgsmål:

*”Hvorfor har Naalakkersuisut ikke budgetteret med et **realistisk** afløb for dette projekt? Der ønskes **herunder** oplyst, hvilke bevillingsafløb der af den byggesagkyndige forventes fra projektet i henholdsvis 2010 og i **hvert enkelt** budgetoverslagsår. Det skal for god ordens skyld understreges, at bevilling og bevillingsafløb **ikke** nødvendigvis er det samme, hvorfor Udvalget ikke blot ønsker oplyst, hvilke midler der er afsat til projektet på finanslovens udisponerede anlægsreserver.”*

⁶ Finansudvalgets bevillingssag 01.31.06/09-00446.

Naalakkersuisut fremsendte nedenstående oversigt som svar:

"Finansiering ifølge sektorplanen/bevillingsønsket:

	2008	2009	2010	2011	2012
Sektorplanen	7	17,5	5,5	24.2	20 mio. kr. = 74,2 mio. kr.
Forventet forbrug	1,2	3	18	30	22 mio. kr. = 74,2 mio. kr."

Ovenstående oversigt skal læses således, at der i 2008 blev søgt 7 mio. kr. til projektet, men Naalakkersuisut brugte kun 1,2 mio. I 2009 blev der søgt 17,5 mio. kr., men Naalakkersuisut forventede kun at bruge 3 mio. kr. Og så fremdeles for 2010-2012. Med andre ord er der for projektets 2 første år i alt ansøgt om 24,5 mio. kr. på trods af, at det forventede forbrug på projektet kun udgjorde 4,2 mio. kr. Differencen, dvs. 20,3 mio. kr. er derfor henlagt passivt i Anlægs- og Renoveringsfonden.

Denne sag er således et overordentlig klart eksempel på, at man helt bevidst *ikke* budgetterer med et realistisk afløb på anlægsbevillingerne (Og i det konkrete tilfælde f.s.v. heller ikke på finansloven). Hermed bindes Landskassens likviditet i Anlægs- og Renoveringsfonden, og hermed begrænses Inatsisartuts reelle mulighed for at prioritere midlerne i de enkelte års finanslove. Dette sker endda på trods af, at Finansudvalget gentagne gange har henstillet, at der budgetteres med et realistisk afløb på anlægsbevillingerne.

Finansudvalget **henstiller** derfor *igen* i år, at der budgetteres med et *realistisk* afløb fra anlægsbevillingerne, således at der ikke bevidst ansøges om midler, som blot kommer til at ligge passivt i anlægs- og renoveringsfonden. Særligt bør der ved årets slutning grundet f.eks. administrative forsinkelser ikke søges om udmøntning af anlægspuljer alene m.h.p. at henlægge midlerne i Anlægs- og Renoveringsfonden til eventuelt senere brug.

Hovedkonto 80.00.00 Udisponerede anlægsreserver

Finansudvalget har i sine spørgsmål skarpt kritiseret, at der var væsentlige forskelle i de beløb, som var angivet på hhv. det dansksprogede og det grønlandsksprogede budgetbidrag (Spg. 15.1a). Naalakkersuisut har oplyst, at det er det dansksprogede budgetbidrag, som er det korrekte. Dette vil angiveligt blive rettet ved et ændringsforslag.

Udvalget har herudover forespurgt, om reduktionen af de udisponerede anlægsmidler i 2014 er båret af andre hensyn end hensynet til at begrænse DA-underskuddet i 2014. Af Naalakkersuisuts svar synes det at kunne udledes, at begrænsningen af DA-underskuddet i 2014 har vejet tungest. Derudover forventes det, at Illuut A/S og Staten vil iværksætte kompenserende byggeri.

Hovedkonto 82.20.02 Nyt økonomisystem

Naalakkersuisut har foreslået 22,5 mio. kr. afsat over 2 år m.h.p. at udskifte Selvstyrets XAL økonomisystem. Finansudvalget har i sig selv intet at udsætte på dette indkøb, men Udvalget har imidlertid med stor ærgrelse konstateret, at der er anvendt meget væsentlige midler på tilpasninger af XAL-systemet igennem en årrække – dette vel at mærke efter at det i 2004 blev meldt ud fra Microsoft, at XAL systemet ville blive udfaset. Ifølge Naalakkersuisuts besvarelse af Finansudvalgets spørgsmål 15.3b har der i de senere år været anvendt i alt 5,6 mio. kr. til køb af 6.250 arbejdstimer fra leverandøren af systemet m.h.p. tilpasninger af dette. Naalakkersuisut formoder, at et tilsvarende antal timer er anvendt af Selvstyrets egen administration.

Naalakkersuisut har i besvarelsen af spørgsmål 15.3c anført, at disse midler ikke anses spildt, idet det bl.a. har været nødvendigt at investere i tilpasninger af XAL m.h.p. skattevæsenets og inkassoområdets behov. Finansudvalget må stille sig skeptisk overfor denne begrundelse. Udvalget er således bekendt med, at en del af problemerne med centraliseringen af inkassoen af Skattestyrelsen selv er tilskrevet, at XAL systemet ikke var egnet til at varetage inkassoopgaver, og heller ikke måtte formodes at blive det.

Udvalget kan således ikke befri sig for et indtryk af, at Landskassen kunne have sparet væsentlige dele af de siden 2004 anvendte ressourcer, såfremt der i rette tid var blevet truffet beslutning om, at købe et nyt EDB-system. Udvalget finder, at Revisionsudvalget bør følge op på denne sag.

Hovedkonto 83.30.12 Ældreinstitutioner

Naalakkersuisut har i besvarelsen af spg. 15.4b oplyst, udvidelsen af Ippiarsuk med en enhed til alkohol- og hashdemente udadreagerende personer er stillet i bero grundet Kommuneqarfik Sermersooqs dårlige økonomi. Udvalget er imidlertid bekendt med, at et tidligere Finansudvalg i sin betænkning til FFL07 bl.a. skrev følgende vedrørende Ippiarsuk:

*”Udvalget konstaterede under sit besøg derudover, at der på institutionen sker en meget uhensigtsmæssig sammenblanding af klienter. Det kan således forekomme, at unge hash- og alkoholmisbrugere med psykoser er anbragt sammen med almindeligt alderdomssvækkede ældre. Institutionen har på denne baggrund oplevet **slagsmål, knivstikkeri og jævnlige besøg fra politiet**. Udvalget kan ikke leve med en så ringe behandling af vores ældre. Landsstyret er nødt til at gå i gang med at udarbejde planer for opførelse af et psykiatrisk plejehjem så hurtigt som muligt! Det forekommer udvalgets medlemmer dybt urimeligt, at vore ældre medborgere, som har opbygget det grønlandske samfund, ikke tilbydes trykke og gode rammer i deres alderdom. Den utryghed og angst som en så uhensigtsmæssig sammenblanding af beboere har afstedkommet, er helt og aldeles uholdbar.”*

Finansudvalget må således anse berostillelsen af projektet som yderst beklagelig.

Hovedkonto 84.40.10 Kommunale skoler

Ifølge folkeskoleforordningen hører alle udgifter vedr. folkeskolens undervisning og anlæg under kommunerne. Grundet vedtagelsen af Atuarfitsialak, og de heraf afledte krav til forøgede undervisningsarealer på skolerne, samt ikke mindst grundet et større renoveringsefterslæb på området, afholdes der udgifter til en særlig renoveringsindsats for folkeskoler over nærværende hovedkonto.

Indsatsen prioriteres efter en 10-årig sektorplan. Planen er udtryk for et kompromis imellem behov, ønsker og økonomisk prioritering.

Udvalget er bekendt med, at renoveringsefterslæbet indenfor folkeskoleområdet skyldes manglende kommunal vedligeholdelse af skolerne. Udvalget skal derfor påpege, at Naalakkersuisut bør tilskynde kommunerne til at tage deres vedligeholdelsesforpligtelser meget alvorligt, således at de nyrenoverede folkeskoler ikke atter forfalder med nye renoveringsudgifter til følge. I intet tilfælde bør kommunerne gives økonomisk incitament til at lade en (renoveret) folkeskole forfalde i forventning om, at selvstyret overtager regningen, hvis blot forfaldet bliver tilstrækkeligt alvorligt. Udvalget har fundet anledning til at indskærpe dette over for Naalakkersuisutmedlemmet på et samråd, jfr. bilag E. Naalakkersuisutmedlemmet oplyste på samrådet, at hverken det nuværende Naalakkersuisut eller det tidligere Landsstyre har iværksat særlige tiltag m.h.p. denne

problemstilling, men der blev dog lagt op til en fremadrettet skærpelse på området, idet det blev overvejet, om der i lovgivningen kan stilles krav om, at der i de kommunale budgetter skal afsættes et vist minimumsbeløb pr kvadratmeter skoleareal til vedligeholdelse hvert år – samt en oplysningspligt til i de kommunale regnskaber at dokumentere, hvor meget der er brugt til vedligeholdelse af skolerne. Finansudvalget kan på det foreliggende grundlag ikke tage endelig stilling til den umiddelbart attraktive foreslåede konkrete løsning. Udvalget frygter, at de kommunale skoler vil forfalde igen, når kommunerne overtager ansvaret for dem. Udvalget mener principielt, at dette bør undgås. Derfor bør Naalakkersuisut iværksætte tiltag, som kan begrænse denne risiko for kommunal kassetænkning. Udvalget forventer, at Naalakkersuisutmedlemmet af egen drift og uden unødigt ophold påbegynder dette arbejde. Udvalget forventer derudover, at Naalakkersuisutmedlemmet løbende orienterer Udvalget om fremdriften i dette arbejde.

Det har i en årrække været ambitionen, at der skulle anvendes 100 mio. kr. årligt på dette område. Naalakkersuisut har imidlertid kun foreslået 80 mio. kr. afsat fra og med 2011. Finansudvalget har udtrykt en vis uro over dette. Udvalget har derfor opfordret Naalakkersuisut til at have som ambition atter at søge at nå op på 100 mio. kr. årligt. Udvalget ser således indhentningen af renoveringsefterslæbet på folkeskoleområdet som en væsentlig del af den ekstraordinære uddannelsesindsats.

Hovedkonto 84.40.15 Kollegiebyggeri

Det bemærkes indledningsvis, at der er afsat midler til kollegiebyggeri på såvel nærværende hovedkonto som på hovedkonto 80.00.00 Udisponerede anlægsreserver.

Udvalget har stillet flere spørgsmål om kollegiebyggeriet i Grønland, jfr. bilag B, spg. 15.7. Udvalget har derudover drøftet problematikkerne indenfor området med Naalakkersuisutmedlemmet for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke på et samråd, jfr. bilag D. På samrådet modtog Udvalget et notat af 19. oktober 2010 om konkrete aktiviteter indenfor området. Dette notat er vedlagt som et underbilag til bilag D.

Udvalget har søgt at få et overblik over den forventede udvikling i kollegiekapaciteten i løbet af de kommende år. Naalakkersuisut har fremsendt en tabeloversigt, jfr. bilag B, men på samrådet oplyste Naalakkersuisutmedlemmet, at tabeloversigten var fejlagtig, hvorfor der blev lovet fremsendt en mere retvisende oversigt. Dette er dog endnu ikke sket. Udvalget **forventer**, at denne retvisende oversigt fremsendes **meget snart!**

På samrådet oplyste Naalakkersuisutmedlemmet derudover, at det er målet for Naalakkersuisuts kollegiepolitik, at ingen skal kunne blive afskåret fra at påbegynde en uddannelse alene grundet manglende kollegiekapacitet.

Endelig oplystes det, at Naalakkersuisutområdet skønner, at de påbegyndte og planlagte byggerier af nye kollegier i Nuuk, Aasiaat og Qaqortoq vil være tilstrækkelige til at dække behovet for kollegiekapacitet på mellemlangt sigt.

Finansudvalget kan f.s.v. erklære sig tilfreds med de fremlagte oplysninger. Udvalget finder dog samtidig anledning til atter at fremhæve, at det er nødvendigt, at Naalakkersuisut fremskynder planlægningen på dette område mest muligt. Det betyder bl.a., at de udisponerede midler på hovedkonto 80.00.00 skal søges udmøntet til konkrete projekter hurtigst muligt. Udvalget skal for

god ordens skyld præcisere, at Udvalget ikke hermed blot ønsker, at bevillingerne skal henlægges passivt i Anlægs- og Renoveringsfonden i de næste 2-3 år. Udvalget ønsker tværtimod, at det konkrete byggeri af yderligere kollegier skal igangsættes – hurtigt! Finansudvalget **henstiller** på baggrund af ovenstående, at Naalakkersuisut fremskynder dette arbejde.

Hovedkonto 84.40.18 Øvrige skolebygninger

Der påregnes afsat midler til opførelse af endnu en efterskole i Grønland; denne gang i Maniitsoq. Der henvises til de under tema 10 fremsatte ændringsforslag. Finansudvalget glæder sig over, at bevillingen af midler til opførelsen af *denne* efterskole så vidt vides sker i god harmoni med de bevillingsmæssige og forvaltningsmæssige regler og principper. Udvalget har derudover tiltro til, at det i løbet af de nærmeste år vil blive konkret dokumenteret uden mulighed for tvivl, at efterskoleophold i Grønland mærkbart fremmer elevernes søgning til, og gennemførelse af, de studieforberedende uddannelser og erhvervsuddannelserne. Udvalget ser frem til, at Naalakkersuisut medtager sådanne oplysninger i afrapporteringerne om uddannelsesindsatsen.

Hovedkonto 87.00.88 Anlægsstrategi for bygder og yderdistrikter

Det oplystes på samrådet, at der er både bygder og yderdistrikter, hvor boligforholdene er så elendige, at det er strengt nødvendigt at tilføre disse lokaliteter et byggeri, som kan erstatte de værste og mest nedslidte boliger og samtidig forbedre sundhedsstandarder. Naalakkersuisutmedlemmet anså det følgelig som hensigtsmæssigt, at 15 mio. kr. af den på nærværende hovedkonto foreslåede bevilling øremærkes til medbyggerhuse. Dette ansås også at harmonere med et politisk ønske om at sprede anlægsaktiviteten ud i landet m.h.p. at sikre, at midlerne bruges der, hvor de gør relativt mest gavn. Udmøntningen af de øvrige midler på hovedkontoen forventes at afvente fremlæggelsen af den regionale udviklingsstrategi.

Hovedkonto 87.72.24 Overdragelse af saneringsmodne udlejningsejendomme til kommunerne

Udvalget har stillet flere spørgsmål vedrørende saneringen af Lille Slette i Nuuk (Spg. 15.10, jfr. bilag B). Af Naalakkersuisuts svar synes det at kunne udledes, at saneringen som sådan ikke er blevet gennemført, idet de til formålet afsatte midler alene er blevet anvendt til at opføre 120 boliger i Nuuk. Finansudvalget har naturligvis ikke noget imod, at der opføres støttet kommunalt udlejningsbyggeri i Nuuk. Det anses imidlertid, at den valgte fremgangsmåde risikerer at medføre, at beboelsen på Lille Slette også fremover vil blive opretholdt grundet bolig manglen i byen. Hermed vil indsatsen omkring byfornyelse til dels være slået fejl.

Hovedkonto 89.72.12 Erstatningsbyggeri

Det er via Finansudvalgets spørgsmål blevet klarlagt, at projekterne angivet under denne hovedkonto generelt ikke er ajourførte. Dette må betegnes som utilfredsstillende, at planlægningen ikke har været mere fremskreden på tidspunktet for finanslovsforslagets fremlæggelse. Det er således ikke ganske hensigtsmæssigt, at Inatsisartuts beslutningsgrundlag på dette vigtige område først fremlægges i forbindelse med (de sent fremsatte) ændringsforslag til 2. behandlingen. Der henvises til betænkningens afsnit 3 og tilhørende underafsnit.

3. Ændringsforslag til bevillinger

Som omtalt i afsnit 1.3.2 har Naalakkersuisut fremsat 210 ændringsforslag til finanslovsforslaget. Heraf er der 30 ændringsforslag til tekstanmærkningerne. Ændringsforslagene til tekstanmærkninger behandles i betænkningens afsnit 4.

Efterfølgende har Naalakkersuisut trukket ændringsforslag nr. 199 og 200 tilbage. Begge er til tekstanmærkningerne, således at der i alt resterer 28 ændringsforslag til tekstanmærkninger.

Ændringsforslagene til bevillinger er opdelt på følgende temaer:

- tema 1 Tekniske ændringer: 58 ændringsforslag
- tema 2 Budgetneutrale ændringer: 34 ændringsforslag
- tema 3 Nye indtægtskøn og nye skøn for lovbundne udgifter: 3 ændringsforslag
- tema 4 Merudgifter: 7 ændringsforslag
- tema 5 Udmøntning af hovedkonto 40.01.99 Budgetregulering: 21 ændringsforslag
- tema 6 Udmøntning af reserverede midler: 6 ændringsforslag
- tema 7 Besparelser på drift: 19 ændringsforslag
- tema 8 Udmøntning af administrative besparelser: 18 ændringsforslag
- tema 9 Annullerede indtægter: 2 ændringsforslag
- tema 10 Omrokeringer på uddannelse: 6 ændringsforslag
- tema 11 Sammenlægning af hovedkonti – Styrelsen for råd og nævn: 6 ændringsforslag

Ændringsforslagene til bevillinger er *nummererede* fra og med nr. 1 til og med nr. 180.

Nummeret på hvert enkelt ændringsforslag fremgår f.s.v. angår bevillingerne af *bevillingsoversigten*; *Bilag 1*. Bevillingsoversigterne er vedlagt foran Naalakkersuisuts ændringsforslag til bevillinger, der medtages som betænkningens bilag F.

For tekstanmærkningerne er nummeret angivet umiddelbart forinden hver tekstanmærkning. Tekstanmærkningerne betegnes som *Bilag 2*. De vedlægges under betænkningens bilag G.

3.1. Tema 1 – Tekniske ændringer

Naalakkersuisut har fremsat 58 ændringsforslag under denne overskrift. Disse ændringsforslag er samlet DAU-neutrale i finansåret og budgetoverslagsårene. Der er hovedsageligt tale om mindre tekniske præciseringer af ordlyden på budgetbidragene. En række af disse ændringer er foranlediget af Finansudvalgets spørgsmål, jfr. bilag A.

Finansudvalget har følgende supplerende bemærkninger og kommentarer til de enkelte ændringsforslag.

Hovedkonti 40.02.06 Stipendier og børnetillæg og 40.02.07 Særydelser, rejseudgifter m.m., institutionerne

Udvalget konstaterede i sine spørgsmål (jfr. bilag A og B), at der på disse to hovedkonti ikke var harmoni mellem de i finanslovsforslaget angivne aktivitetstal og bevillinger. Naalakkersuisut har i denne forbindelse oplyst, at *bevillingen* er beregnet rigtigt, mens *aktivitetstallene* var sat for højt. Dette korrigeres nu. Udvalget finder dette temmelig påfaldende. Umiddelbart skulle man tro, at Naalakkersuisut i første omgang ville regne på aktivitetstallene (antal elever) *inden* bevillingen blev beregnet. Udvalget frygter derfor, at der ligger en bekvem efterrationalisering bag bevillingskønnet.

(Ændringsforslag nr. 24 og 25)

Hovedkonto 40.10.15 Skolemad

Teksten på budgetbidraget er ikke formuleret særlig godt. Den giver således indtryk af, at det uden videre er muligt at pålægge kommunerne det økonomiske ansvar for skolemadsordningen. Dette er ikke tilfældet. I fald kommunerne skal pålægges opgaven alene, må dette ske ved lov, hvilket i givet fald må forventes at medføre krav om kompensation fra KANUKOKA.

(Ændringsforslag nr. 29)

Hovedkonto 80.00.00 Udisponerede anlægsreserver

Det er fejlagtigt angivet i den grønlandske tekst på budgetbidraget, at bevillingen til bjergværksskolen både nedsættes og forhøjes i 2011. Derimod nedsættes den i 2012 og forhøjes i 2011.

(Ændringsforslag nr. 47)

Hovedkonto 84.40.10 Kommunale skoler

Det er fejlagtigt angivet i den foreslåede nye tekst til budgetbidraget, at der rokeres 20 mio. kr. fra nærværende bevilling. I forhold til FL2010 rokeres der imidlertid kun 10 mio. kr. væk fra bevillingen. Finansudvalget gjorde opmærksom på denne fejl allerede i Udvalgets indledende spørgsmål. Naalakkersuisut forventes at rette den med et yderligere ændringsforslag til 3. behandlingen.

(Ændringsforslag nr. 51)

Finansudvalget **indstiller**, at ændringsforslag nr. 1-58 under tema 1 **godkendes**.

3.2. Tema 2 – Budgetneutrale ændringer

Naalakkersuisut har fremsat 34 ændringsforslag under denne overskrift. Disse ændringsforslag er samlet DAU-neutrale i finansåret og budgetoverslagsårene.

Disse ændringsforslag kan bl.a. tilskrives omrokeringer i Naalakkersuisuts administration, flytning af bevillinger imellem områder samt samling og opsplitting af forskellige hovedkonti.

Finansudvalget har følgende supplerende bemærkninger og kommentarer til de enkelte ændringsforslag.

Hovedkonto 40.90.01 Styrelsen for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke

Naalakkersuisut foreslår, at styrelsen sammenlægges med departementet. Grundlaget for ydelse af løn til hhv. departementschef og styrelseschef udover det løntrin, som tidligere var gældende for hhv. direktør og afdelingschef, anses hermed permanent bortfaldet.

(Ændringsforslag nr. 67)

Hovedkonto 89.72.12 Erstatningsbyggeri

Naalakkersuisut foreslår, at bevillingen forhøjes med 15 mio. kr. i hvert af årene m.h.p. opførelse af medbyggerhuse i bygder og yderdistrikter. Finansudvalget finder, at kommunerne bør søges stærkt inddraget i tildeling og placering af disse medbyggerhuse, da kommunerne må forventes at have det største kendskab til de lokale behov. Dette synspunkt kan generelt også siges at gælde for anlægsområdet generelt.

(Ændringsforslag nr. 92)

Finansudvalget **indstiller**, at ændringsforslag nr. 59-92 under tema 2 **godkendes**.

3.3. Tema 3 – Nye indtægtsskøn og nye skøn for lovbundne udgifter

Naalakkersuisut har fremsat 3 ændringsforslag under denne overskrift. Disse ændringsforslag vil samlet forringe DAU-resultatet med 12.144.000 kr. i 2011 og med 8,1 mio. kr. i 2012, 8,2 mio. kr. i 2013 og 8,4 mio. kr. i 2014.

Disse ændringsforslag kan især tilskrives, at Naalakkersuisut har fået udarbejdet mere retvisende budgetskøn på en række hovedkonti siden fremsættelsen af finanslovsforslaget. Særligt forhøjes bevillingen til alderspensionister grundet en pris- og lønregulering af pensionerne.

Finansudvalget **indstiller**, at ændringsforslag nr. 93-95 under tema 3 **godkendes**.

3.4. Tema 4 – Merudgifter

Naalakkersuisut har fremsat 7 ændringsforslag under denne overskrift. Disse ændringsforslag vil samlet forringe DAU-resultatet med 47.650.000 kr. i 2011 og med 41,2 mio. kr. i 2012, 40,1 mio. kr. i 2013 og 40,1 mio. kr. i 2014.

Med disse ændringsforslag forøges bevillingerne bl.a. til midlertidig indkvartering (Ændringsforslag nr. 96), handicapforsorg (Ændringsforslag nr. 97) og til passagertransport i form af tilskud til Arctic Umiaq Line (Ændringsforslag nr. 100).

Finansudvalget har følgende supplerende bemærkninger og kommentarer til de enkelte ændringsforslag.

Hovedkonto 73.10.12 Arctic Umiaq Line

Naalakkersuisut foreslår, at bevillingen forhøjes med 12 mio. kr. i 2011 m.h.p. at dække underskuddet på driften i Arctic Umiaq Line A/S. Finansudvalget skal **anmode** Naalakkersuisut om at redegøre nærmere for denne underskudsgaranti i svarnotatet til 2. behandlingen. Udvalget ønsker

særligt nærmere oplysninger om baggrunden for bevillingsskønnet. Det ønskes endvidere oplyst, hvorvidt der er indgået en skriftlig aftale om garantien.

(Ændringsforslag nr. 100)

Hovedkonto 87.73.20 Udbygning af landingsbanestruktur

Naalakkersuisut foreslår en bevilling på 1,3 mio. kr. i 2011 m.h.p. at igangsætte forundersøgelser vedrørende etablering af en landingsbane i Qaqortoq. Udvalget er bekendt med, at Transportkommissionen i en deldelrapport har anbefalet en sådan løsning. Udvalget er imidlertid også bekendt med, at det efter Transportkommissionen afgav sin delrapport er blevet overvejet, at flytte Flådestation Grønnedal til Sydgrønland. Dette vil kunne være af væsentlig betydning i sagen. Belært af tidligere tiders fejlplaceringer af lufthavne finder Udvalget, at en endelig beslutning om etablering eller flytning af lufthavne bør ske på et meget gennearbejdet grundlag. Udvalget udsætter derfor sin stillingtagen til dette ændringsforslag. Udvalget ønsker at, Naalakkersuisut redegør grundigt for status i sagen i svarnotatet til 2. behandlingen. Udvalget vil herefter tage stilling til ændringsforslaget i tillægsbetænkningen til 3. behandlingen.

(Ændringsforslag nr. 101)

Finansudvalget **indstiller**, at ændringsforslag nr. 96-100 og 102 under tema 4 **godkendes**.

Finansudvalget **udsætter** sin stillingtagen til ændringsforslag nr. 101 under tema 4 til 3. behandlingen af Finanslovsforslaget.

3.5. Tema 5 – Udmøntning af hovedkonto 40.01.99 Budgetregulering

Naalakkersuisut har fremsat 21 ændringsforslag under denne overskrift. Disse ændringsforslag er samlet DAU-neutrale i finansåret og budgetoverslagsårene.

Med ændringsforslagene udmøntes den reserve til budgetregulering, som et enigt Inatsisartut indarbejdede i Finansloven for 2010. Reserven er allerede udmøntet i 2010 efter godkendelse i Finansudvalget (Sag nr. 01.31.06/10-479). Med ændringsforslagene udmøntes reserven også for 2011-2014.

Det er Finansudvalgets forståelse, at de foreslåede bevillingsreduktioner alene vil omfatte administration. Aktiviteter såsom undervisning og studievejledning vil således blive friholdt. Udvalget finder dette tilfredsstillende, og kan på denne baggrund godkende ændringsforslagene.

I den grønlandske udgave af budgetbidragene er udtrykket ”negativ budgetregulering” oversat på en meget meningsforstyrende vis. En sådan fejl burde ikke kunne forekomme!

Finansudvalget **indstiller**, at ændringsforslag nr. 103-123 under tema 5 **godkendes**.

3.6. Tema 6 – Udmøntning af reserverede midler

Naalakkersuisut har fremsat 6 ændringsforslag under denne overskrift. Disse ændringsforslag vil samlet føringe DAU-resultatet med 450.000 kr. i 2011 og med 0,9 mio. kr. i 2012 og med 0,9 mio. kr. i 2013 og forbedre resultatet med 2,3 mio. kr. i 2014.

Med ændringsforslagene udmøntes reserver på baggrund af Inatsisartuts vedtagelse af en teaterlov. Endvidere afsættes midler til forberedelse af Grønlands afholdelse af Arctic Winter Games.

Finansudvalget har følgende supplerende bemærkninger og kommentarer til de enkelte ændringsforslag.

Hovedkonto 40.95.03 Teatervirksomhed

Naalakkersuisut foreslår, at hovedkontoen nedlægges, idet bevillingen overføres til den nye hovedkonto 40.95.05 Grønlands Nationalteater. Udvalget ønsker, at der også kan ydes tilskud til andre teatre end Nationalteatret. Udvalget formoder, at sådanne tilskud kan ydes via hovedkonto 40.95.01 Andre tilskud til Kultur. Udvalget skal **opfordre** Naalakkersuisut til at redegøre nærmere for mulighederne for at yde tilskud til andre teatre i svarnotatet til 2. behandlingen.
(Ændringsforslag nr. 128)

Finansudvalget **indstiller**, at ændringsforslag nr. 124-129 under tema 6 **godkendes**.

3.7. Tema 7 – Besparelser på drift

Naalakkersuisut har fremsat 19 ændringsforslag under denne overskrift. Disse ændringsforslag vil samlet forbedre DAU-resultatet med 40.787.000 kr. i 2011, og med 50,9 mio. kr. i 2012 og med 45,9 mio. kr. i 2013 og med 38,0 mio. kr. i 2014.

Med ændringsforslagene gennemføres generelle besparelser på drift og initiativer indenfor de fleste aktivitetsområder. Af større ændringsforslag kan bl.a. nævnes, at den særlige reserve på 10 mio. kr. til merudgifter i forbindelse med afvikling af det toldfrie salg fjernes (Ændringsforslag nr. 132), reserven på 5 mio. kr. til en indsats mod demens fjernes (Ændringsforslag nr. 131), og der spares 5 mio. kr. på bygningsvedligehold indenfor Naalakkersuisutområdet for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke (Ændringsforslag nr. 144).

Finansudvalget har følgende supplerende bemærkninger og kommentarer til de enkelte ændringsforslag.

Hovedkonto 30.13.41 Handicapinstitutioner

Det er fejlagtigt angivet i teksten på budgetbidraget, at bevillingen nedsættes med 5.900.000 kr. i 2011. Men det fremgår af budgetspecifikationen, at nedsættelsen først sker i 2012. Derudover er det fejlagtigt angivet, at etableringen af IPIS udsættes til 2012. Det forholder sig imidlertid således, at IPIS er i gang. Der er i stedet tale om, at driften af det planlagte genoptræningscenter udsættes et år grundet forsinkelser i byggeriet. Der er således ikke behov for at afholde driftsudgifter til genoptræningscentret.
(Ændringsforslag nr. 137)

Hovedkonto 30.14.29 Forebyggende virksomhed

Naalakkersuisut foreslår, at bevillingen nedsættes med 0,6 mio. kr. årligt m.h.p. besparelser på aktiviteter målrettet børn. Dette kan f.eks. være skolefe-ordningen eller væresteder. Finansudvalget finder, at denne besparelse er for kortsigtet. Besparelser her risikerer at komme 10-fold tilbage som udgifter. Dette kan Udvalget ikke godkende.

(Ændringsforslag nr. 139)

Hovedkonto 40.90.03 Vedligehold af Selvstyres bygninger

Naalakkersuisut foreslår, at bevillingen nedsættes med 5,0 mio. kr. årligt m.h.p. besparelser. At spare på bygningsvedligehold er imidlertid for kortsigtet. Udvalget er bekendt med, at mange kollegier og institutioner i forvejen er nedslidte. Det kan derudover ikke være et argument for besparelser, at et tidligere vedligeholdelsesefterslæb er ved at være indhentet. Det betyder jo reelt, at man vil skabe et nyt efterslæb, hvilket ikke er ansvarligt. Besparelser her risikerer at komme 10-fold tilbage som udgifter. Dette kan Udvalget ikke godkende.

(Ændringsforslag nr. 144)

Hovedkonto 51.01.06 Jagtbetjentordning

Naalakkersuisut foreslår, at bevillingen nedsættes med 0,9 mio. kr. årligt m.h.p. at bortspare jagtbetjenten i Ittoqqortoormiit. Jagtbetjentordningen i Ittoqqortoormiit blev indført grundet det store nedlæg af narhvaler, som blev efterladt på stranden for at rådne. Både af denne grund og grundet ønsket om at fremme og sikre en bæredygtig udnyttelse af de levende ressourcer, finder Udvalget, at der fortsat bør være en jagtbetjent i Ittoqqortoormiit. Udvalget ser herudover gerne ordningen udvidet til også at omfatte resten af landet.

(Ændringsforslag nr. 146)

Hovedkonto 73.95.04 Forsknings- og udviklingsprojekter for vedvarende energi

Naalakkersuisut foreslår, at bevillingen nedsættes med 1,5 mio. kr. årligt m.h.p. besparelser. Hermed er der ikke midler til sådanne projekter andre steder end i regi af Nukissiorfiit. Udvalget finder denne besparelse kortsigtet og uvisionær. Derudover harmonerer den ikke med ønskerne om større miljømæssig bæredygtighed. Dette kan Udvalget ikke godkende.

(Ændringsforslag nr. 148)

Finansudvalget **indstiller**, at ændringsforslag nr. 130-138, 140-143, 145 og 147 under tema 7 **godkendes**.

Finansudvalget **indstiller**, at ændringsforslag nr. 139, 144, 146 og 148 under tema 7 **forkastes**.

3.8. Tema 8 – Udmøntning af administrative besparelser

Naalakkersuisut har fremsat 18 ændringsforslag under denne overskrift. Disse ændringsforslag vil samlet forringe DAU-resultatet med 100.000 kr. i 2011 og forbedre det med 0,9 mio. kr. i hvert af budgetoverslagsårene.

Med ændringsforslagene udmøntes de besparelser, som allerede er indbudgetteret under hovedkonto 20.11.56 Budgetregulering. Besparelsen udmøntes særligt på hovedkonto 20.30.01 Økonomi- og

personalestyrelsen og på hovedkonto 50.01.01 Departementet for Fiskeri, Fangst og Landbrug. På hver af enhederne spares der 2 mio. kr., hvilket medfører en begrænsning i personaleanvendelsen.

Finansudvalget **indstiller**, at ændringsforslag nr. 149-166 under tema 8 **godkendes**.

3.9. Tema 9 – Annullerede indtægter

Naalakkersuisut har fremsat 2 ændringsforslag under denne overskrift. Disse ændringsforslag vil samlet føringe DAU-resultatet med 30.000.000 kr. i 2011 og med 30,0 mio. kr. i hvert af budgetoverslagsårene.

Der henvises til det anførte i betænkningens afsnit 2 vedrørende hovedkonto 72.10.16 Drift af udlejningsboliger, kapitalafkast.

Finansudvalget **indstiller**, at ændringsforslag nr. 167-168 under tema 9 **godkendes**.

3.10. Tema 10 – Omrokeringer på uddannelse

Naalakkersuisut har fremsat 6 ændringsforslag under denne overskrift. Disse ændringsforslag er samlet DAU-neutrale i finansåret. I 2012 vil de føringe DAU-resultatet med 0,1 mio. kr. og i 2013 vil de forbedre DAU-resultatet med 0,1 mio. kr.

Med ændringsforslagene afsættes der midler til etablering af yderligere en efterskole i Grønland.

Hovedkonto 80.00.00 Udisponerede anlægsreserver

Naalakkersuisut foreslår, at bevillingen nedsættes med 1,666 mio. kr. i 2011 og forhøjes med det tilsvarende beløb i 2012. Det er imidlertid fejlagtigt anført i teksten på budgetbidraget, at dette medfører en udskydelse af kollegiebyggeriet i Sisimiut fra 2011 til 2012. Det havde været korrekt at angive, at en mindre andel af bevillingen til kollegiebyggeriet i Sisimiut rykkes fra 2011 til 2012. Det er således stadig 16,9 mio. kr. til kollegiebyggeri i Sisimiut i 2011 efter vedtagelsen af ændringsforslaget.

(Ændringsforslag nr. 174)

Finansudvalget **indstiller**, at ændringsforslag nr. 169-174 under tema 10 **godkendes**.

3.11. Tema 11 – Sammenlægning af hovedkonti

Naalakkersuisut har fremsat 6 ændringsforslag under denne overskrift. Disse ændringsforslag vil samlet forbedre DAU-resultatet med 0,1 mio. kr. såvel finansåret som i hvert af budgetoverslagsårene.

Med ændringsforslagene sammenlægges en række hovedkonti under Styrelsen for Råd og Nævn.

Finansudvalget **indstiller**, at ændringsforslag nr. 175-180 under tema 11 **godkendes**.

4. Ændringsforslag til tekstanmærkninger

Naalakkersuisut foreslår i alt 30 nye tekstanmærkninger. Disse ændringsforslag har nr. 181-210.

Efter fremsættelsen af ændringsforslagene har Naalakkersuisut trukket ændringsforslag nr. 199 og 200 tilbage, da disse ændringsforslag var fremsat grundet en administrativ fejl. Der resterer herefter 28 ændringsforslag til tekstanmærkninger.

En del af ændringsforslagene til tekstanmærkningerne vedrører tekniske præciseringer af rammer og bemyndigelser. En anden del af ændringsforslagene søger eksisterende tekstanmærkninger slettet eller ændret som følge af vedtagelsen af ny lovgivning.

Finansudvalget **indstiller**, at ændringsforslag nr. 181-198 og 201-210 til tekstanmærkninger **godkendes**.

Der er nedenfor medtaget enkelte supplerende og forklarede tekstanmærkninger til udvalgte tekstanmærkninger.

Nr. 181

Naalakkersuisut søger om 2 nye tekstanmærkninger til aktivitetsområde 10-89. Den ønskede nye tekstanmærkning nr. 8 kan i princippet anses som overflødig, idet Naalakkersuisut til enhver tid (Dog ikke i perioden efter valgudskrivelse) har hjemmel til at ansøge Finansudvalget om at godkende konkrete bevillingsændringer. Finansudvalget har dog jfr. budgetloven alene mulighed for at godkende bevillingsændringer, som ikke kunne forudses på tidspunktet for finanslovens vedtagelse. I realiteten er denne tekstanmærkning derfor en undtagelse til den anførte bestemmelse i budgetloven. Dette er lovteknisk ubetænkeligt, men burde have været anført i begrundelsen for tekstanmærkningen.

Nr. 182

Mittarfeqarfiits trækningsret foreslås øget med 25 mio. kr. i fh.t. niveauet i FL2010. Dette kan kun med nogen tøven tiltrædes. Det forekommer Udvalget, at det havde været mere sagligt at øge Mittarfeqarfiits bevilling på hovedkonto 73.93.02. Udvalget er derudover skeptisk overfor at hæve de nettostyrede virksomheders trækningsret i en situation, hvor Landskassen mangler fri likviditet.

5. Henstillinger fra Finansudvalget

Henstilling nr. 1

Finansudvalget **henstiller**, at Naalakkersuisuts koordinering og afvikling af finanslovsprocessen i regi af Naalakkersuisutområdet for Finanser forbedres, således at åbenbart fejlagtige eller vildledende oplysninger ikke uden videre og uden forbehold fremsendes til Inatsisartuts brug.

Henstilling nr. 2

Finansudvalget **henstiller**, at Naalakkersuisut iværksætter en registersammenkøring som omtalt i betænkningens afsnit vedrørende hovedkonto 20.16.01 Grønlands Statistik, således at udvalget kan modtage konklusionen på denne sammenkøring senest 1. marts 2011.

Henstilling nr. 3

Finansudvalget **henstiller**, at Naalakkersuisut af både provenumæssige og folkesundhedsmæssige årsager undersøger mulighederne for at lægge importafgift på energidrikke, som hverken indeholder kulsyre eller ethanol, m.h.p. eventuelt at fremlægge et forslag herom til FM11 eller EM11.

Henstilling nr. 4

Finansudvalget **henstiller**, at Naalakkersuisut søger at tilsikre, at der budgetteres med et **realistisk** afløb fra anlægsbevillingerne, således at der ikke bevidst ansøges om midler, som blot kommer til at ligge passivt i Anlægs- og Renoveringsfonden. Særligt bør der ved årets slutning grundet administrative forsinkelser ikke søges om udmøntning af anlægspuljer alene m.h.p. at henlægge midlerne i Anlægs- og Renoveringsfonden.

Henstilling nr. 5

Finansudvalget **henstiller**, at Finansudvalgets betænkning rutinemæssigt inddrages i Naalakkersuisutområdernes budgetforberedelse til FFL12, således at Udvalget ikke nødsages til at påpege de samme indlysende tekniske mangler ved finanslovsforslaget år efter år.

Henstilling nr. 6

Finansudvalget **henstiller**, at Naalakkersuisutområderne for Boliger og Infrastruktur samt for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke **kraftigt fremskynder** arbejdet med at udmønte finanslovsforslagets udisponerede anlægsmidler til kollegiebyggeri. Dette dog ikke med henblik på blot at henlægge midlerne passivt i Anlægs- og Renoveringsfonden, men derimod med henblik på at igangsætte de nødvendige konkrete anlægsarbejder snarest muligt.

6. Indstillinger fra Finansudvalget

Med disse bemærkninger skal Finansudvalget overgive finanslovsforslaget til Inatsisartuts 2. behandling.

Finansudvalget **indstiller**, at ændringsforslag nr. 1-58 under tema 1 **godkendes**.

Finansudvalget **indstiller**, at ændringsforslag nr. 59-92 under tema 2 **godkendes**.

Finansudvalget **indstiller**, at ændringsforslag nr. 93-95 under tema 3 **godkendes**.

Finansudvalget **indstiller**, at ændringsforslag nr. 96-100 og 102 under tema 4 **godkendes**.

Finansudvalget **udsætter** sin stillingtagen til ændringsforslag nr. 101 under tema 4 til 3. behandlingen af Finanslovsforslaget.

Finansudvalget **indstiller**, at ændringsforslag nr. 103-123 under tema 5 **godkendes**.

Finansudvalget **indstiller**, at ændringsforslag nr. 124-129 under tema 6 **godkendes**.

Finansudvalget **indstiller**, at ændringsforslag nr. 130-138, 140-143, 145 og 147 under tema 7 **godkendes**.

Finansudvalget **indstiller**, at ændringsforslag nr. 139, 144, 146 og 148 under tema 7 **forkastes**.

Finansudvalget **indstiller**, at ændringsforslag nr. 149-166 under tema 8 **godkendes**.

Finansudvalget **indstiller**, at ændringsforslag nr. 167-168 under tema 9 **godkendes**.

Finansudvalget **indstiller**, at ændringsforslag nr. 169-174 under tema 10 **godkendes**.

Finansudvalget **indstiller**, at ændringsforslag nr. 175-180 under tema 11 **godkendes**.

Finansudvalget **indstiller**, at ændringsforslag nr. 181-198 og 201-210 til tekstanmærkninger **godkendes**.

På baggrund af Inatsisartuts behandling **indstiller** Finansudvalget, at lovforslaget overgår til yderligere behandling i Finansudvalget, i den herefter foreliggende form, inden Inatsisartuts afsluttende 3. behandling.

<hr/> Niels Thomsen	<hr/> Naaja Nathanielsen, formand	<hr/> Per Berthelsen
<hr/> Aqqaluaq Egede		<hr/> Finn Karlsen